

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА – VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jo 14,6

Брой 2 (1519)

София, февруари 2017 г.

Цена 0.50 лв.

„Представяне на Иисус Христос в храма“, худ. Питер Кок Ван Еист

Послание на папа Франциск за XXV световен ден на болните, 11 февруари 2017 г.

Възхищение за всичко, което Бог изпълни: „Силният ми стори велико нещо...“ (Лк. 1,49)

Скъпи братя и сестри,
На 11 февруари в цялата Църква ще се отслужи - и по-специално в Лурд - XXV световен ден на болните на тема: Възхищение за всичко, което Бог изпълни: „Силният ми стори велико нещо...“ (Лк. 1, 49). Установен от моя предшественик свещеник Йоан-Павел II през 1992 г. и честван за първи път именно в Лурд на 11 февруари 1993 г., този ден представлява повод за едно специално внимание към положението на болните и най-общо към всички, които страдат, а също така и призов към тези, които им служат - като се започне от техните близки, здравните работници и доброволците, да благодарят на Господ за полученото звание да придвижват болните братя и сестри. Освен това честването обновява духовната сила в Църквата, за да се развива все по-добре тази основна част от нейната мисия, която обхваща службата за болните, отпадналите, страдащи, отхвърлените и маргинализираните (вж. Йоан-Павел II,

Motu proprio Dolentium hominum, 11 февруари 1985, т. 1). Молитвените срещи, евхаристичните литургии и помазване на болните, съжителството с тях и размишленията върху биоетични и богословско-пастирски теми, които ще намерят своето място в Лурд през тези дни, несъмнено ще дадат нов и важен принос в това служение.

Аз вече съм духовно изправен пред пещерата Масабиел, пред образа на Непорочната Дева, в която Всесилният стори велико нещо за изкуплението на хората. Искам да изразя моята близост към всички вас, братя и сестри, които живеете с опита на страданието, и към вашите семейства; както и моята благодарност към всички онези, които в своите най-различни длъжности във всички здравни заведения, пръснати по света, действат с компетентност, отговорност и всеотдайност за облекчаването на вашите страдания, за лечение-

[На стр. 5](#)

Апостолическо писмо *Misericordia et misera*

на папа Франциск след края
на Извънредната юбилейна
година на милосърдието
*На всички, които прочетат
това апостолическо писмо,
милосърдие и мир.*

[Стр. 9](#)

Сретение Господне

Нека държим пред очите си иконата на майката - Дева Мария, носеща в ръцете си детето Иисус. Въвежда Го в храма, запознава Го с хората, води Го да се срещне със Своя народ. Ръцете на майката са като стълбата, по която Божият Син дойде до нас. Посланието до евреите ни казва, че Христос „прилича по всичко на братята, та да бъде милостив и верен първосвещеник“ (2, 17). Двоен е пътят на Иисус: Той слезе - стана като нас, за да се изкачи до Отца - заедно с нас, за да ни направи като Него.

Ние можем да съзерцаваме в сърцето си тази евангелска сцена с Дева Мария, която влиза в храма с дете на ръце. Девата върви, но Синът е, Който я предхожда. Тя Го носи, но Той е Този, Който я носи в това пътуване към Бог, така че ние да можем да отидем при Него.

Иисус измина нашия път, за да ни покаже нов път - „нов и животворящ път“ (Евр. 10, 20), който е Той самият. И за нас, посветените, това е единственият път - конкретен и неподражаем, който трябва да изминем с радост и постоянство.

Евангелието подчертава пет пъти подчинението на Дева Мария и Йосиф на „закона Господен“ (вж. Лк. 2, 22, 23, 24, 27, 39). Иисус не е дошъл да върши Своята воля, а волята на Отец; и това - казва Той - е Неговата „храна“ (срв. Ин. 4, 34). Така че този, който следва Иисус, поема по пътя на послушанието, уподобяваш „снизходението“ на Господ; този човек - като ограничава собствената воля и приема волята на Отца - стига

до смаляване и до унизирането си от другите (срв. Фил. 2, 7-8). За посветения напредъкът във върата означава да се снимши в служението, т.е. да изминеш пътя на Иисус, Който „не счете за похищението (привилегия) да бъде равен Богу“ (Фил. 2, 6). И се снижи, ставайки служба, за да служи.

Този път приема формата на правило, белязано от харизмата на основателя, без да се забравя, че незаменимото правило за всички е винаги Евангелието. След това Светият Дух в безкрайното си творчество го преобразява в различни правила за богоцветен живот, които се раждат от следването на Христос, от този път за сняжаване, служейки.

Чрез този „закон“ богоцветените лица могат да постигнат мъдрост, която не е абстрактно понятие, а е дело и дар на Свети Дух. И ясен знак на подобна мъдрост е радостта. Да, евангелската радост на посветения е следствие на пътя на сняжаване с Иисус. И когато сме тъжни, добре е да се запитаме „Доколко осъзнаваме това Божествено снижение?“

В разказа за представянето на Иисус в храма мъдростта е представена от двама възрастни - Симеон и Анна, души послушни на Свети Дух, водени от Него, одухотворени от Него. Господ им е дал мъдростта чрез дългия път на живот в послушание на Неговия закон. Послушание, което, от една страна, унижава и унищожава, обаче от друга страна, разпалва и поддържа надеждата, правейки ги творци, защото са

[На стр. 5](#)

Християнската последователност е единствената противовотрова срещу разрушението

През 2015 г. в навечерието на празника Успение Богородично гражданите на Ферара се събудиха и забелязаха странен знак (графит) на фасадата на архиепископията. Това беше голям знак, графично изписан на двадесет и петата буква от арабската азбука „нун“, съответстваща на българското „Н“. А тази буква „Н“ - като Назарянин, е знак за позор по домовете на християните, които бунтов-

нициите на „Исламска държава“ са рисували по вратите на християнските домове в Мозул.

Решението да остави графита, който да бъде присъединен с молитва за преследваните християни, е на архиепископа на Ферара Комакио и настоятел на манастира „Помпоза“ (Италия) монс. Луиджи Негри. Смело и последователно действие, характерно за действията на смелия прелат,

[На стр. 7](#)

Писмо на Светия отец до епископите в празника на Светите невинни младенци

Скъпи събрате,
Днес, денят на Светите невинни младенци, докато все още звучат в нашите сърца думите на ангела към пастирите: „Ето, благовестя ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци; защото днес ви се роди в града Давидов Спасител“ (Лк. 2, 10-11), чувствам нуждата да ти пиша. Би било добре да се чуе още веднъж това известие; да се чуе относиво, че Бог е сред нашия народ. Тази сигурност, която обновяваме година след година, е извор за нашата радост и за нашата надежда.

През тези дни можем да преживеем как литургията ни хваща за ръка и ни води в сърцето на Рождество, въвежда ни в тайната и ни води бавно към извора на християнската радост.

Като пастири сме призвани да помогнем да расте тази радост сред нашия народ. От нас се изисква да имаме грижа за тази радост. Желая да обновя с тебе призыва, да не се оставим да бъде откраднатата тази радост от момента, в който много пъти разочаровани - и не без основание - от действителността, от Църквата или разочаровани от самите себе си, чувстваме изкушението да се заразим от една сладница тъга без надежда, която завладява сърцата (срв. Evangelii gaudium, 83).

Рождеството, за наше съжаление, е придруженено и от плач. Евангелистите не си позволяват да завоалират действителността, за да я направят по-върна или привлекателна. Не си позволяват да опишат едно събитие „красиво“, но неестествено. За тях Рождество не е въобразямо убежище, в което да се скрият от предизвикателствата и от несправедливостите на времето. Напротив, възвестяват ни рождението на Божия син, обвito в една трагедия. Цитират пророк Иеремия, евангелист Матей го представя с голяма суворост: „Глас бе чут в Рама, плач и ридане, и писък голям; Рахил плачеше за децата си и не искаше да се утеши, защото ги няма“ (2, 18). Това е викът на болка от майките, които оплакват смъртта на своите невинни деца пред лицето на тиранията и необузданата жажда за власт на Ирод.

Един вик, който днес все още можем да чуем, който докосва душата и който не можем и не желаем да пренебрегнем, нито да потушим. Днес сред нашите хора за жалост - и го пиша с дълбока скръб - се чува още вопълът и плачът на много майки, на много семейства заради смъртта на техните деца, на техните невинни деца.

Да съзерцаваш пещерата, където се е родил Иисус, е рав-

носилно да съзерцаваш този плач, да се научиш да чуваш това, което се случва наоколо, и да имаш чувствително и отворено сърце към скръбта на близния особено когато става дума за деца, и също да бъдеш способен да разпознаеш, че днес все още се пише тази тъжна глава на историята. Да съзерцаваш пещерата, изолирати я от света, който я заобикаля, би направило от Рождеството една красива приказка, която ще предизвика у нас добри чувства, но ще ни лиши от творческата сила на Благата вест, която Възпълненото слово иска да ни даде. А изкушението съществува.

Може ли да се живее християнската радост, обръщайки гръб на тази действителност? Възможно ли е да се осъществи християнската радост, пренебрегвайки писъка на брата, на децата?

Свети Йосиф е бил първият, призван да запази радостта от Спасението. Изправен пред слушащите се зверски престъпления, свети Йосиф - образец на покорен и верен човек - бе способен да чуе гласа на Бог и мисията, която Отец му повери. И тъй като знаеше да чуе гласа на Бог и се оставил да бъде воден от Неговата воля, стана по-чувствителен към онова, което го заобикаляше, и знаеше да разчита събитията реалистично.

Днес и от нас, пастирите, се изисква същото: да бъдем мъже, способни да чуят - а не да бъдем глухи - гласа на Отца и по този начин да бъдем почувствуителни към обстановката, която ни заобикаля. Днес, имайки за образец свети Йосиф, сме призвани да не ни откраднат радостта. Призвани сме да я защитим от Ирод на днешния ден. И като свети Йосиф имаме нужда от кураж, за да приемем тази действителност, за да се изправим и да я приемем в ръцете си (срв. Мт. 2, 20); кураж, за да я защитим от новите иродовци на днешния ден, които отнемат невинността на нашите деца. Невинност, нарушена от тежестта на нелегалния и робски труд, от товара на проституцията и експлоатацията. Невинност, нарушена от войни и от насилиствена емиграция със загуба на всичко онова, до кое води. Хиляди наши деца са попаднали в ръцете на бандитите, на мафиата, на търговците на смърт, чиято единствена цел е да удовлетворят своите нужди.

Така например днес 75 милиона деца - по причина на продължителна криза - трябващо да прекъснат своето обучение. През 2015 г. 68 на сто от всички хора, обект на секуулан трафик, са били деца. От друга страна, една трета от децата, които е трябвало да живеят извън собствените си страни, са го направили насилиствено. Живеем в свят, където почти половината от децата, които умират под петгодишна възраст, умират от недохранване. Изчислено е, че през 2016 г. 150 милиона деца са извършвали детски

труд, много от тях живеят в условия на робство. Според последните проучвания на УНИЦЕФ, ако световното положение не се промени, през 2030 г. 167 милиона деца ще живеят в крайна бедност, 69 милиона деца под петгодишна възраст ще умрат между 2016 и 2030 г. и 60 милиона деца няма да посещават основно училище.

Да чуем плача и вопълъ на тези деца. Да чуем плача и вопълъ на нашата Майка Църквата, която плаче не само пред болката на най-малките, но защото познава греха на някои свои деца - страданието, историята и страданието на малолетни, които са били сексуално мантретирани от свещеници. Грехът, който ни кара да се срамуваме. Лицата, които са имали отговорността да се грижат за тези деца, са нарушили тяхното достойнство. Дълбоко осъждаме това и искаме прошка. Присъединяваме се към скръбта на жертвите и от наша страна скръбим за греха - за греха, доколкото се е случил, за греха на липсата на помощ, за греха на скриване и отричане, за греха на злоупотреба с власт. И Църквата също плаче горчиво за греха на своите деца и иска прошка. Днес, възпоменавайки деня на Светите невинни младенци, желая да обновим изцяло нашата грижа, та тези зверства да не се случват отново сред нас. Да намерим необходимия кураж, за да оползотворим всички необходими средства и да защитим изцяло живота на нашите деца, та подобни злоупотреби да не се случват. Да стане нам присъщо, ясно и в сила по-натието „нулева толерантност“ в тази област.

Християнската радост не е радост, която се изгражда в периферията на действителността, пренебрегвайки я или правейки я като че не съществува. Християнската радост се ражда от един повик - същия, който получи свети Йосиф - да вземе и да защити живота, и по-специално живота на светите невинни младенци от днес. Рождество е време, когато ни предизвика да запазим живота и да му помогнем да се роди и израсте. Да се обновим като смели пастири. Този кураж, който създава предпоставки, способни да променят действителността на много от нашите деца, гарантиращи необходимите условия, та тяхното достойнство на чеда Божи да бъде не само уважавано, но и защищавано.

Да не оставяме да им бъде открадната радостта. Да не се оставяме да ни откраднат радостта. Да опазим радостта и да й помогнем да израсте.

Да направим това с башинската вярност на свети Йосиф и поддържани от ръката на Дева Мария, Майка на нежността, да не дадем да закораве сърцето ни.

С братски чувства:
ФРАНЦИСК

Ватикан, 28 декември 2016 г.,
празник на свети невинни
младенци мъченици

Книга за тайните на молитвената броеница

По случай 800-годишния

юбилей на Доминиканския орден у нас излезе преводът на книжката Ave Mater Misericordiae - „Тайните на светата броеница в Писанието и Преданието“. Творбата е труд на Доминиканския орден, в който творчески са преосмислени и обогатени с богословски текстове от светите книги тайните на броеницата. Още папа Йоан-Павел II насырчава създаването на подобна молитвена творба, а именно към всяка тайна да се предложи избран съответен библейски текст, за да бъде молитвата по-вдъхновена, а размишлението - по-задълбочено.

Книжката, представена тук, е превод на изданието на Доминиканския орден. Тя се състои от кратък предговор и осем части, като всяка част, съдържаща радостните, светлите, скръбните и славните тайни на броеницата, е с текстове от Евангелието (I и II част); Първото послание на апостол Йоан (III част); Посланието на апостол Павел до Римляни (IV част); Псалтира (V част); книгата на пророк Исаия (VI част); литургийни колекти, литургия на часовете (VII част) и от ака-

тиста към Пресвета Богородица (VIII част). Към текста на всяка тайна от съответната група от пет тайни в първите четири части на книгата е публикувана кратка молитва за размишление. Псалтирът, книгата на пророк Исаия, литургийникът и особено акатистът нямат такива кратки текстове в края, защото те сами по себе си представляват молитва.

Книжката за тайните на броеницата изчерпва до известна степен наличните текстове от Писанието и Преданието, които - изпълнени със смисъл - могат да се свържат пряко или косвено с богатото съдържание на всички тайни на броеницата. Тези текстове дават повод за многогодечни размишления. Творбата Ave Mater Misericordiae е пример за това, че една молитва и размишление могат да се разгърнат винаги по нов начин. Парадоксът е в това, че строгите, неизменни текстове на Писанието и Преданието отключват творчески импулси и предлагат богато разнообразие на инvenции в начините за третиране и емоционално преживяване на Божието слово.

Майя РАЙКОВА

Свети Поликарп

Архиепископ
Джузеpe
Бернардини

Поликарп“ на град Измир.

Към тези събития ме върна съобщението на агенция „Зенит“ за предстоящото провъзгласяване на преселилите се от Северна Италия в Измир Серджио и Доменика (Бедони) Бернардини, благочестиви енориashi, родители на десет деца, като шест девойки приемат монахинското одеяние, а две момчета - едното от които е архиепископ Джузепе Бернардини, последват като монаси капуцини свети Франциск, Бедняка от Асизи.

Историята е запазила завещанието на майка Доменика, в което четем: „Моля ви, бъдете светци и смели в изпитанията. Всемогъщи Боже, Ти ми ги дари, възпитах ги в страх Божи и послушание. Те са Твои: благослови ги“.

На 5 май 2015 г. папа Франциск подписа декрета за провъзгласяването на Серджио и Доменика Бернардини за venerabili с предстоящо присъединяване към лика на блажените.

Иван ТЕОФИЛОВ

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. (02)41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Католически свят

САЩ. Местните и световните медии коментират забележимото представителство на католиците в административните структури на САЩ. В новия 115-ти конгрес (Горната камара - сенат, и Долната камара - парламент) от 553 представители католиците са 33 процента в сената и 24 процента в парламента. След тях се наредват протестанти и евреи. Говорителят на парламента Паул Райн (републиканец) и отговарящата за малцинства Нанси Пелоси (демократ) са практикуващи католици. Всеки десети член на сената (12 души) и на парламента (44) е възпитаник на йезуитски колеж или университет. На президентските избори през ноември 2016 г. католиците са представлявали 23 процента от всички избиратели; от тях 52 процента са гласували за Доналд Тръмп, а 45 - за Хилари Клинтън. От 320-милионното население на САЩ над 82 милиона са католици и са най-голямата организирана религиозна общност в страната. По брой на католиците страната се нарежда на трето място в света - след Бразилия - над 150 милиона, и Мексико - над 105 милиона католици.

+++ Според американското списание „Форбс“ най-влиятелните личности в света през 2016 г. са: първи - Путин, втори - Доналд Тръмп, трети - Ангела Меркел, четвърти - китайският президент Си Цзинпин, и пети - папа Франциск.

Швейцария. На 94-годишна възраст е починал швейцарският кардинал Джилберто Агустони, ръководил от 1992 до 1998 г. Върховния съд на Католическата църква - апостолически подпис. След неговата смърт кардиналската колегия наброява 228 членове, от които 121 са под 80-годишна възраст и имат право на конclave - избор на папа. От 6.5-милионното население на Швейцария над 2.9 милиона са католици.

Словакия. От 1 януари 2017 г. с четири процента се увеличават заплатите на всички духовници и служители в централните служби на законно признатите Църкви и религиозни общини в страната. Дяконите и свещениците получават между 356 и 508 евро на месец, а епископите - между 525 и 752 евро месечно. От шестмилионното население на Словакия над 4.9 милиона са католици.

Полша. По официални данни средно за 2016 г. на неделни литургии са присъствали 39.1 процента от всички католици на страната. В Европа само Малта и Ирландия могат да се сравнят с подобно посещение. От 39-милионното население на Полша над 37 милиона са католици, организирани в повече от десет хиляди енории, обслужвани от 21 хиляди свещеници. Най-голямата епархия е град Тарнов с 1100 свещеници, следва епархия Краков с 1075 свещеници.

Латвия. В столицата Рига се състоя 39-ата икуменична духовна среща на Общността от Тезе, на която са присъствали над 15 хиляди младежи от всички християнски общини на Европа. Срещата е преминала под мотото „Да открием заедно пътя на надеждата“. От

2.8-милионното население на Латвия над 700 хиляди са католици.

Мексико. Като една от най-големите католически страни в света Мексико се оказа и най-опасната страна за католическите свещеници заради активната им борба срещу дрогата и наркобосовете. Равносметката е: от 1990 г. до 2016 г. са убити 375 католически духовници - свещеници, дякони, семинаристи и един кардинал.

+++ Честването на 12 декември 2016 г. на Мадоната от Гудалупе бе рекордно за светилището. Събраха се над 7.7 милиона поклонници, между които и над 80 хиляди от чужбина. Голямата изненада бе, когато на поставените екран се появи папа Франциск и поздрави поклонниците по случай празника.

+++ През 2016 г. над 200 хиляди мексиканци се завърнаха от САЩ като емигранти, търсещи работа. Правителството на Мексико им осигурява работа, жилища, безплатно медицинско обслужване, транспорт и много други привилегии. Връщашите се са квалифицирани работници, занаятчи и строители, от които Мексико има нужда.

Италия. Католическата църква в Италия е събрала над 16 милиона евро за районите, пострадали от земетресението.

+++ Убитият от ислямисти френски католически свещеник Жак Амел ще бъде честван в Рим като мъченик. В черквата „Свети Варнавомей“ на острова на река Тибр френският архиепископ на Руан е предал молитвеник на убития свещеник като реликва, която да се съхранява в храма. Черквата, построена през X в., поверена на общността „Свети Егидий“, днес е посветена на мъчениците от XX в. и съхранява реликви на християни, дали живота си за вярата. На 26 юли 2016 г. двама ислямисти нападнаха католическата черква в Рувери, Франция, взеха петима богослови за заложници, убиха 85-годишния отец Жак Амел и избягаха от храма, но бяха убиха от френски полицаи.

+++ Във връзка с големото земетресение в Норча, Средна Италия, и напълно разрушена базилика „Свети Бенедикт“ президентът на еврокомисията Жан-Клод Юнкер е изпратил писмо до управляващата на район Умбрия Катюша Марини, че Европа ѝ ще подкрепи изцяло възстановяването на базиликата, която е „ценност с висока символична стойност“, а свети Бенедикт е покровител на Европа. Юнкер ще действа чрез фондовете за солидарност и за развитие на регионите да се отпусне цялостно финансиране на възстановяването. Той е помолил Марини да му изпрати специална покана, за да посети на място разрушенията. Свети Бенедикт е роден през 480 г. в Норча, основава западноевропейското монашество и се почита като покровител на Европа.

Испания. Испанското светилище Сантиаго де Компостела през 2016 г. е било посетено от рекорден брой поклонници - над 260 хиляди души са стигнали до него, следвайки пеша Пътя на свети Яков.

Иерусалим. По инициатива на католическия епископ Уилям Шомали на голям форум с представители на всички християнски Църкви са били обсъждани въпроси, свързани с по-активното поклонничество в Све-

тите земи, което да се превърне в поклоннически туризъм. Много са били изказванията, че Светите земи са много по-сигurnи и безопасни от други населени места. Било предложено да се устроят постоянни места за нощуване на туристи и поклонници близо до Светите места, параклисите, черквите и постепенно Светите места да се превърнат в места за духовни срещи.

Филипините. От 14 до 18 януари в столицата Манила се състоя IV световен апостолически конгрес на милосърдието. Папа Франциск е натоварил френския примас кардинал Филип Барбарен да го представя на това световно събитие. Същевременно той е изпратил специално поздравително послание към делегатите. На конгреса са участвали над четири хиляди чуждестранни делегати и над 700 местни духовници. В края е участвал и президентът на Филипините Родриго Дутерте. Главен организатор и ръководител на събитието е католическият свещеник Просперо Тенорио от епархията на Манила. Той е открыл конгреса и е поздравил всички делегати, като е подчертал, че чуждестранните участници са от над 40 страни от целия свет, а кардинал Барбарен - архиепископ на Лион, е прочел посланието на папа Франциск, което е било посрещнато с бурни овации. Освен национални и континентални конгреси на милосърдието през 2008 г. бе поставено началото и на световни апостолически конгреси на милосърдието. Пръв организатор и председател на такова събитие е кардинал Кристоф Шъонборн - през 2008 г. в Рим; вторият световен конгрес е през 2011 г. в Краков, Полша, а третият - през 2014 г. в Богота, столицата на Колумбия.

Ватикан. Папа Франциск е посетил почетния папа Бенедикт XVI и му е поднесъл лично коледни и новогодишни поздравления и пожелания. 89-годишният Бенедикт XVI живее в манастир сред ватиканските градини и освен тези лични контакти между двамата те всекидневно се свързват и по ефира.

+++ През 2016 г. са убити 28 католически духовници - 14 свещеници, девет монахини, един семинарист и четирима миряни дякони; повечето са жертви на кражба. По континенти картината е следната: в Америка - 12, в Азия - 7, в Африка - 8, в Европа - 1.

+++ Говорителят на Светия престол и Ватикан Грег Бърк е съобщил, че папа Франциск започва да посещава енориите; първото посещение бе на 15 януари в енория „Санта Мария а Сетевиле“ в един краен източен квартал на Рим.

+++ Папа Франциск използва вторник като свободен ден за лични срещи и нужди, а любопитните журналисти зорко го следят. В края на декември той влязъл в съседен на Ватикан ортопедичен магазин, пробвал и си купил чифт обувки. Забелязан бил от минувачите, които се струпали и го поздравили радушно. Една журналистка го снимала и забавно качила снимката във Фейсбук.

+++ Папа Франциск е приел на традиционна новогодишна среща полицаи от районното полицейско управление начело с шефката Мария Розарио Майорино. Той ги е поздравил и в приятелски разговор им е bla-

годарил за всеотдайната служба през цялата Извънредна юбилейна година на милосърдието, като е казал: „Вие сте ангели пазители на площада“. После им е раздал скромни по-даръци. Мария Розарио е първата жена - шеф на полицията; преди това е била „страшилище“ за мафията в Сицилия. От две години тя ръководи полицейското управление.

+++ На 8 януари папа Франциск е кръстил 28 бебета на служители във ватиканската държава и Светия престол. Този акт се извършва редовно всяка година на празника Кръщене Господне в Сикстинска капела.

+++ На 14 януари папа Франциск е кръстил осем деца, които са родени след разрушителното земетресение в Аматриче и Акумоли на 24 август м. г. Кръщението е извършено в параклиса на ватиканския дом „Санта Марта“. През октомври м. г. папа Франциск е посетил напълно разрушените исторически селища и заедно с местния епископ Доменико Помпили са се срещнали с местни жители и с много деца във временното училище. Светият отец е уведрил хората, че е винаги с тях в тези трудни моменти и е обяснил, че когато узнал за бедствието, решил на всяка цена да дойде и заедно с тях да се моли и да им даде надежда и успокоение.

+++ Архиепископ Анджело Бечи - ръководител на Първа секция в Държавния секретариат, вътрешен министър на Ватикан, е обвинил италианското Радио „Мария“, че е изльчило предаване „Земетресението в Италия са Божие наказание“. Радиото се извинило за предаването, като е посочило, че това са думи на доминикански свещеник, професор по догматика Джованни Кавалколи. Той обаче повторно се явил пред радиото и твърдо заявил: „Бог е искал да накаже италианците, защото са узаконили хомосексуализма. Аз съм тридесет години доктор по богословие... и грехове като хомосексуализма заслужават Божие наказание“.

+++ Ватиканската пресслужба обяви, че папа Франциск ще посети на 25 март Милано, без да посочва други подробности. Милано е един от най-големите градове в Италия, в който живеят над пет милиона католици и е най-голямата епархия на Италия. Още не е напълно известна програмата на Светия отец, но някои журналистически среди спекулативно говорят, че това ранно посещение е породено от антипация на папата към миланския кардинал Анджело Скола. Скола се смята за „говорител“ на консервативното крило в Италианската епископска конференция.

+++ На среща с ръководители и служители във ватиканската държава и към Светия престол папата е поднесъл коледните и новогодишните поздравления и пожелания. Той е заявил, че „нашите работници и служители са убедени, че тук следваме и спазваме църковното социално учение, трудовите законодателни норми и принципи. Работниците и служителите трябва да благодарят на Всевишния за работните си места и да се молят за тези, които в Италия и други страни са безработни или получават несправедливо заплащане. Тук всички трябва да работят честно, почено и да получават достойно възнаграждение“. Във ватиканската държава и към

Светия престол работят над две хиляди души. Те са предимно италианци и заплатите им са сходни с тези в Италия.

+++ След много „за“ и „против“ отдаването на помещение за американската фирма „Макдоналдс“ тя получи 538 квадратни метра в една ватиканска сграда на 100 м от площад „Свети Петър“. На горните етажи на сградата живеят кардинали и някои от тях протестираят, но други са на мнение, че заведението няма да пречи, а ще се използва за „бързото“ хранене на многообразните поклонници и посетители, които посещават Вечния град. Ватикан ще получава месечен наем от 30 хиляди евро. Отговарящият за Управлението на наследството на Светия престол кардинал Доменико Калкано е подписан договор с фирмата и е заявил, че договорът е много изгоден и за двете страни. Тук всеки понеделник 1000 бездомници ще получават по два пакета бургери със сирене, по една ябълка и шише с вода за сметка на папската служба за милостиния и подаяние.

+++ Римският епископ е приел на частна аудиенция президентката на Малта Мари-Луиз Колейро. В половинчасов разговор папата е поздравил Мари-Луиз за поемането на председателството на Европа през първата половина на 2017 г. Той е благодарил и за коледните ясли на площад „Свети Петър“, дарени от правителството на Малта. От 390-ти хиляди жители на остров Малта над 385 хиляди са католици; те са обслужвани от 1000 католически свещеници и 1200 монахини в над 300 храма.

+++ По данни на ватиканската пресслужба през 2016 г. близо четири милиона души са посетили папа Франциск по различни поводи и случаи. Най-многообразни са били посетителите от цял свят по случай канонизацията на Майка Тереза през септември 2016 г. - над 168 хиляди. През велиденски празници са присъствали над 165 хиляди богомолци, гости и туристи. През годината са били организирани 43 генерални аудиенции, над 10 аудиенции за Извънредната година на милосърдието, много частни аудиенции. Според данните точната цифра е 3 952 140 посетители.

+++ Ватиканската пресслужба изнесе и данни за дипломатическите отношения на Светия престол. От общо 195-те страни в света Ватикан и Светият престол поддържат редовни дипломатически отношения със 182 страни. Останалите 13 страни, с които Ватикан няма дипломатически отношения, са предимно държави в Азия, от които много са изцяло с мюсюлманско население. Към тези страни спадат Китай, Виетнам и Саудитска Арабия. Светият престол разполага с бюро в Хонконг на подчинение на папския нунций във Филипините. Европейският съюз и Суверенният малтийски орден поддържат редовни дипломатически връзки със Светия престол. Ватикан има представител в ООН, Комисията за бежанците при ООН и Международната миграционна комисия; Арабската лига има представители в Рим, свързани със Светия престол. Ватиканската пресслужба посочва, че няма друга държава в света с толкова много международни контакти.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

Науката за библията - билистицата, познава различни преводи на Вечната книга. Те отразяват развитието на езика на различните народи, на най-разнообразните наречия и особености в дадена езикова група.

Добре известно е, че за немскоезичната група народи първият превод на библията на праезика за германите е предводят на епископ Вулфил на

готски, осъществен още в IV век, тъкмо на наша територия - Северна България, някогашната Мизия. До момента се счита

ше, че вторият немски превод е този на Мартин Лутер от XVI в., много по-късен от превода на двамата свети братя Кирил и Методий на български.

Въсъщност Лутеровият превод съвпада по време с началото на Реформацията. Днес обаче се появява цюрихската католическа библия и се оказва,

че тя е първата пълна немска библия и че предхожда Лутеровия превод с около две столетия. Този факт бе неизвестен доскоро дори в Германия - люлката на Реформацията. Даже в изчертателния труд на Кристофер дъ Хамел „Das Buch - Eine Geschichteder Bibel“, преведен и издаден в началото на нашия век в Берлин, който блестящо разкрива цялата история на създаването на библията, преводите и коментарите от началото на съществуващото й, отсъстват сведения за цюрихската библия.

Самото име на цюрихската библия показва, че произхожда от Цюрих. Счита се, че неин преводач е доминиканският монах Мархварт Биберли - образован клирик, приор и лектор, учител в манастира си, където е действало училище за теология.

Днес книгата се издава по случай 800-годишния юбилей на Доминиканския орден. Както е известно, папа Хонорий III издава на 22 декември 1216 г. булата *Religiosam vitam*, с която обявява Доминик де Гусман за основател на ордена. С риска да се отклоня от темата, трябва да съобщя, че както някои учени лингвисти, така и самият издател на книгата - доминиканецът Адриан Шенкер, приемат, че етимологията на фамилното име на свети Доминик свидетелства за готския му произход. В името „guzman“ срещата „guz“ недвусмислено означава готски произход - „guz“ означава „гот“, а „man“ - мъж.

40 години по-късно доминиканците отиват в Цюрих и основават там манастир за вярва-

щите от Швейцария, Южна Германия и Елзас.

Новооткритата цюрихска библия е свързана пряко с живота на доминиканците и тяхната религиозна мистика. Неслучайно в работата по настоящото издание участват Адриан Шенкер - доминиканец библист от манастира „Свети Хиацинт“ във Фрайбург, автор на първото въведение в книгата, сестра Рафаела Гасер - монахиня доминиканка от женския манастир „Иланц“, авторка на второто въведение и работила над 70 откъса от библията на Биберли. Гасер заедно с Урс Камбер са преводачите от високоалеманския диалект на Биберли на средновисоконемския в настоящото издание. Двамата са германисти и дават превод на съвременен немски, поместен на съседната страница до стари текст в изданието. Книгата е посветена на хора, работили върху творчеството на Биберли - Мариана Валах-Фалер, починала през 1997 г., една от изследователките на превода на Биберли, и брат Франц Мюлер - починал в 2012 г., с цялата си душа отдал живота си на Божието благовестие.

В България цюрихската библия бе представена за пръв път пред Доминиканския мишки

Codex 2769 и 2700 от XV век. Това представлява цялостен препис, състоящ се от два тома. От един втори препис в първият том, който съдържа Пророците и Новия завет под сигнатурата Car VIII 3. Единствената заслуга на Лелонг е описание му на библиите, който е хубав и използва до днес.

Може би не е случайно, че едва днес науката се занимава обстойно с библията на Биберли. Имам предвид, че Реформацията, особено ярко изявена в Швейцария, няjak дълго време е заглушавала католическия доминикански произход на въпросната библия. Години наред цюрихската библия е била приемана вероятно за калвинистки превод и конфронтацията между католици и евангелисти сигурно е причина този толкова важен за науката документ да бъде обречен на забвение. И действително в първото въведение на книгата четем, че в XIX век един от първите изследователи, открили тази стара библия, е протестантският пастор Вилхелм Валтер, който издава труда си „Немският превод на библията в Средновековието“. Пастор Валтер (1846-1924) е професор по църковна история в Росток. В неговия

Подвързваният книгата е разрязвал страницата на 2 и е използвал само долната част. Освен откъса от Йезекиил този пергамент съдържа еврейски речник от Санте Пагнини - Epitome Thesauri Linquage Sanctae, отпечатан от прочутия печатар Кристофор Плантин в Антверпен през 1570 г. Санте Пагнини (1470-1545) произхожда от Лука, Италия. Той е доминиканец, известен преподавател по библистика с хуманитарна насоченост. Неговият еврейски речник е бил познат и на Мартин Лутер.

Този пергамент се намира в градската библиотека в Цюрих, в чийто каталог датира от 1744 г. За съжаление не е известно къде и кога този фрагмент с Йезекиил е подвързан, както и че това е направено в Антверпен. Най-вероятно преводът се появява в макулатурни листове в областта на Антверпен, където е подвързан. Предполага се, че това е първият превод на Йезекиил на немски. М. Фалер сравнява виенския с цюрихския превод и е категорична, че това е един и същ превод, като предполага, че текстовете в двете версии от XV в. всъщност са преведени още в XIV в. Упоменатия фрагмент с текстове на Йезекиил трима компетент

ратурна и богословска творба и съдържа единствените данни за личността на Мархварт Биберли. Предназначен е за монахините доминиканки от Тьос или Оetenbach.

В края на тази статия представям едно кратко сравнение на пасажи от молитвата „Отче наш“ на средновисоконемски и на съвременен немски с уговорката, че днес използваната Господна молитва в немски говорещия регион още малко се различава от новонемската, изложена тук.

Например: В средновисоконемски: geheiligt werde din name – срещу новото geheiligt werde dein Name; средновисоконемски – zuo kome vns din rich – срещу новото Zukomme uns dein Rech; средновисоконемски – vnser brot das vber substantzilich ist – в Хайделбергския кодекс – das vber substantzilich sy – срещу unser Brot, das übersubstantiel – във Vulgata – supersubstantialis, übervesentlich, übernaturalich. Във варианта, използван днес, вместо supersubstantialis се казва „unser tägliches Brot“. От изложените примери се вижда, че средновисоконемският – езикът на превода от високоалемански, е твърде близък с настоящия немски. Вместо

Сензационно откритие на стара католическа цюрихска библия

орден в навечерието на 800-годишния юбилей от д-р Розен Милев и д-р Майя Райкова. Това представяне е по инициатива на „Дом Вулфил“ - център за проучване на готския етнос и наследство, и на програмата за историята на писменостите и азбуките. На тези два проекта автор е „Балканмедиа“ - София. Пишайки тази статия, научавам, че едва малко преди новогодишните празници книгата е вече известна в мюнхенския мъжки доминикански манастир. Монасите там са много изненадани от съществуването на тази библия. Оказва се, че тук, в София, сме ги изпреварили с представянето на книгата.

В началото на книгата са по-местени две обширни въведени, където се дава информация за езиковите особености и характера ѝ, кодексите, в които се намират нейни откъси, както и мястото и времето на създаването ѝ. В предговора се казва, че копистът на книгата не е обикновен копист, който е задължен да преписва всичко. Той творчески превежда библията, като се съобразява с характерните особености на местността и езика на хората, към които е адресирана. Без да бъде критичен, преводът поставя много въпроси и открива възможности за по-нататъшни проучвания. В случая са избрани отделни откъси, които са преведени преди около 150 години от прилежащи студенти от Бавария и Basel. Езикът е самобитен и трябва да се запази за бъдещето.

В XVIII в. ученият ораторианец Якоб Лелонг, който прави подробен опис на всички реално съществуващи до неговото време библии, отбележава едно пълно издание на въпросната библия, запазено в Австрийската национална библиотека във Виена, известно под сигнатурата

труд съдържащ сведения за Биберли не са от директен източник. Те само хвърлят светлина върху книгата; характерът им е палеографски и кодикологически. Не бихме могли обаче да отречем заслугата на Валтер, който нарина оригиналата на Биберли, подрежда го по време и език на написването, като представя пълния превод на библията на алмански, южненемски диалект. Този превод според него е направен от латинския, който обаче не е изцяло преводът на свети Йероним.

В 1981 г. Мариане Валах-Фалер идентифицира анонимен превод като цюрихска библия. Тя предполага, че произхожда от манастир на Доминикански орден в Цюрих - 1300-1325 г., и че Биберли е преводач на тази библия. Вероятно я превежда за сестрите доминиканки, за да я прочетат на немски. Немската религиозна мистика процъфтява не само в мъжкия доминикански орден. Доминиканските монахини също се отдават с пълна сила на мистичната философия, чийто най-виден представител е Майстер Екхард, наред с Йоханес Таупер и Хайнрих Зойзе. Измежду доминиканските мистички също има известни имена, дори писателки като Елсбет Щагел и Елсбет фон Ойе, както е описано във втория предговор към книгата. Това е интересна тема, която може да стане предмет на следваща статия като продължение на настоящата.

Един частичен пергамент е намерен в модерно време в Цюрих. Той съдържа части от Йезекиил - 5, 9-12; 5, 17; 6, 4; 6, 9-13; 7, 4-9. Те са свързани в един том със сигнатурата на Централната библиотека в Цюрих Ms Z XIV 35. 1. 12. Този пергамент е особен. Всеки лист е изписан от двете страни - recto и verso, само до половината на листа. Горната половина не е запазена.

ни палеографи - д-р Л. Кафиш, д-р М. Герман и д-р А. Шонхер, с любезното съдействие на г-жа Рут Хойслер намират машинописна бележка със следното съдържание: „Майстер Екхард: Проповеди“. Тримата учени предполагат, че всъщност текстовете от Йезекиил са от проповедите на Екхард и събираят двета фрагмента, като те си запазват отделни сигнатурни - Ms Z XIV 35 и Ms Z XI 36. Появява се на двета фрагмента е от женска ръка, но не е един и същ. Предполага се, че преписът не е от скрипториума на женския манастир в Тьос. В Цюрихската библиотека има още три ръкописа - два са на блажения Хайнрих Зойзе и един на Легендар от Солотурн. Легендарът е лите-

и се използва в, някъде не се удвояват букви - напр.: коте - zukomme; в средновисоконемски съществителните не се пишат с главни букви както в съвременния немски (главните букви за съществителните са възприети в правописа от XVIII в.). Разбира се, има и много други примери, но този въпрос излезе на пределите на предлагания тук материал.

Това са най-общо важните сведения, свързани с новооткритата цюрихска католическа библия. Въпреки все още спорните въпроси около този ръкопис несъмнено той е дело на доминиканците и още веднъж доказва тяхната огромна роля в проповядването на Божието благовестие.

Майя ХИЛДЕГАРД

Норвегия: Лутеранска църква се раздели от държавата

От 1 януари 2017 г. Църквата и държавата в страната са разделени - „епископи и дякони повече няма да бъдат обществени служители, а пастирски агенции няма да бъдат държавни“. Така сайтът на Църквата в Норвегия обяснява заключителната фаза от процеса на конституционната реформа, приета от парламента на 21 май 2012 г., според която Лутеранска църква не принадлежи към държавата, а е „дениоминация и независима юридическа институция със свой синод като най-висш неин орган“.

„Това е най-голямата организационна промяна от началото на Реформацията преди 500 години“, обяснява комюникат на Лутеранска църкв-

ва, като допълва, че промяната е продиктувана от необходимостта да се зачитат религиозната свобода и равенство между религиозните общности, както и независимостта на Църквата в Норвегия.

Тази независимост ще доведе до сериозни финансови промени, тъй като отсега ната търквата около 1200 епископи и пастири няма да получават държавни субсидии, а средства от касите на Лутеранска църква. Според официални данни към Лутеранска църква при надлежат около 73 на сто от норвежците, но само 5 процента от вярващите участват активно в живота на религиозната общинност.

Сретение Господне

От стр. 1

изпълнени със Светия Дух. Те също участват в един вид литургия около детето, влизашо в храма - Симеон възхвалява Бог, а Анна „проповядва“ спасението (срв. Лк. 2, 28-32, 38). Както е в случая с Дева Мария, също така и Симеон взема детето в ръцете си, но в действителност е Детето, Което го хваща и го отвежда. В празничните литургични текстове много ясно и красиво е изразено „senex puerum portabat, Puera utem senem regebat“. Както Дева Мария - младата майка, така и Симеон - старият „дядо“, носят бебето в ръцете си, но всъщност е самото Дете, Което ги води.

Любопитно е да се отбележи, че в тази история проявяват въображение не младите хора, а възрастните. Младите - Дева Мария и Йосиф, следват закона на Господ по пътя на послушанието; възрастните - Симеон и Анна, виждат в Детето изпълнението на Закона и Божите обещания. Те са в състояние да празнуват, те са откриващи новото в радостта, в мъдростта.

Господ преобръща послушанието в мъдрост чрез действителното на Свети Дух.

Понякога Бог може да разшири дара на мъдрост дори при неопитен младеж, стига да е готов да измине пътя на послушанието и покорството към Духа. Това послушание и това покорство не са теоретична постановка, а са предмет на логиката на Възпълъщението на Словото; Покорството и послушанието имат един основател, покорството и послушанието имат точно определено правило, покорството и послушанието имат един настоящел - покорство и послушание към Църквата. Става дума за конкретно покорство и послушание.

Чрез упорито пътуване в по-

лушанието узрява личната мъдрост и тази на общността; така става възможно да се доволят правилата на времето - действителното осъвременяване е дело на мъдростта, изковано в покорство и послушание.

Укрепването и обновяването на богопосветения живот се осъществява чрез голямата любов към правилото, а също и чрез способността да се съзерцават и слушат възрастните в обществото. Така „депозитът“, харизмата на всяко религиозно семейство се съхранява цялостно в послушание и мъдрост. И през това пътуване сме предпазени от това да живеем собственото си посвещение по начин отгоре-отгоре, не въплътен като просто знание, което би довело до окарикатурен духовен живот, до един карикатурен образ, при който се осъществява следване без отричане, молитва без общуване с Бог, братски живот без общение, послушание без вярност и благотворителност без свръхчестествено появление.

Също и ние днес като Дева Мария и като Симеон искаме да вземем Исус в ръцете си, за да се срещне със Своя народ, и със сигурност ще Го получим, стига да се оставим да бъдем обхванати от тайната на Христос. Да водим хората при Исус, оставяйки се ние да бъдем водени от Него. Това е, което трябва да бъдем - водени водачи.

Господ чрез застъпничеството на Богородица, наша Майка, на свети Йосиф и светите Симеон и Анна да ни даде това, което ние просим в молитва: „Да Му бъдем представени напълно обновени в Духа“. Амин!

Папа Франциск,
2 февруари 2015 г.

От стр. 1

то и всекидневното ви добро състояние. Желая да насърчи всички болни и страдащи хора, лекарите, медицинските сестри, близките и доброволните да съзерцавате в Мария, Здраве на болните, гарантирането на Божията ласка за всяко човешко създание и пример как да се оставите на Неговата воля. Желая и винаги да намирате във вярата, подхранвана от Словото и Тайнствата, силата да обичате Бог и братята дори в страданието на болестта.

Подобно на света Бернадета сме пред погледа на Мария. Скромното момиче от Лурд разказва, че Девата, която то нарича Красивата дама, я е гледала, както се гледа човек. Тези обикновени думички описват пълнотата на едно отношение. Бернадета - бедна, неграмотна и болна, се чувства гледана от Мария като човек. Красивата дама я говори с изискано уважение, без да проявява съжаление. Това ни напомня, че всеки болен е и си остава завинаги човешко същество и трябва да се отнасяме към него като към такова. Недъгавите, както и хората с най-тежки заболявания, имат своето присъщо достойнство и своята мисия в живота и никога не се превръщат в някакви предмети, въпреки че понякога могат да изглеждат доста пасивни, но в действителност никога не е така.

Бернадета, след като беше ходила до пещерата, благодарение на молитвата преобрази своята крехкост в подкрепа за другите хора и благодарение на любовта стана способна да обогати близния, а най-вече да отдае живота си за спасението на хората. Фактът, че Красивата дама поиска момичето да се моли за грешниците, ни припомня, че болните, които страдат, не носят в себе си само желанието да се излекуват, но и това да живеят достойно, по християнски своя живот, готови да го отдадат като истински мисионери, ученици на Христос. Де-

ва Мария даде на Бернадета призванието да служи на болните и я призова да бъде Сестра на Милосърдната любов, мисия, която тя изпълнява толкова съвършено, че става пример за вдъхновение за всеки здравен работник. Нека помолим Непорочната за благодатта да умеем винаги да на-мираме подход към болния, да се отнасяме към него като към човек, който наистина се нуждае от помощ, понякога дори за съвсем елементарни неща, но и като към човек, който но-си със себе си дар, който да сподели с другите.

Погледът на Мария, Утеши-тел на насърбените, осве-тия лика на Църквата в ней-

чрез правилен подход към въпросите на биоетиката, чрез закрилата на най-узявимите и опазването на околната сре-да.

Във връзка с ХХV световен ден на болните аз подновя-вам - с моята молитва и на-сърчение - моето съпричаст-но отношение към лекарите, медицинските сестри, добро-волците и към всички хора, посветили се и ангажирани в служба на болните и нуждае-щите се; към църковните и гражданска институции, ко-ито работят в тази област, и към семействата, които пое-мат с любов грижата за своите близки болни хора. На

Възхищение за всичко, което Бог изпълни: „Силният ми стори велико нещо...“ (Лк. 1,49)

всички пожелавам винаги да бъдат радостни знаци за присъствието и любовта на Бог, подражавайки на светлото свидетелство на толкова приятели на Бог, сред които аз припомням свети Жуан де Диос (Йоан Божий - б. р.) и свети Камил де Лелис - пок-

бидейки послушен на волята на Отца чак до смъртта Си върху кръста, та да бъде изкупено цялото човечество. Солидарността на Христос, Божия Син, роден от Мария, е израз на милосърдното всемогъщество на Бог, което се проявява в нашия живот - особено когато той е крехък, наранен, унизиен, отхвърлен и страдащ - въдъхвайки му сила и надежда, които ни подкрепят и ни карят отново да се изправим.

Толкова богатство на човечност и на вяра не бива да бъдат изгубени, а по-скоро да ни помогат да се изправим пред нашите човешки слабости и същевременно пред предизвикателствата в съвременния болничен и технологичен свят. Във връзка със Световния ден на болните ние можем да намерим нов стимул, за да допринесем за разпространяването на една култура, проявяваща уважение към живота, здравето и околната среда; нов импулс в борбата за зачитане на неприосновеността и достойнството на хората, които могат да се постигнат и

ровители на болници и медицински персонал, както и света Тереза от Калкута, мисионерка на Божията любов.

Братя и сестри, всички болни, здравни работници и доброволци, нека да отправим заедно нашата молитва към Мария, та нейното майчинско застъпничество да подкрепи и придружава нашата вяра, та да ни сдобие от своя Син Христос с надежда по пътя на изцелението и на здравето. Нека чувството за братство и за отговорност, ангажиментът за цялостното човешко развитие и радостта за признателността всеки път да ни очарова чрезнейната вярност инейното милосърдие.

*O, Марийо, Майко наша,
Ти, която в Христос ни прив-
емаш като свои деца,
подкрепи доверчивото
очакване на нашите сърца,
притечи ни се на помощ в
нашата немощ и страдания,
води ни към Христос, твой
Син и наш брат,
и ни помогни да се пове-
рим на Отца, който стори ве-
лики неща.*

Уверявам всички вас в по-
стоянното ви споменаване в мо-
ята молитва и ви давам от все-
сърце моя апостолически bla-
гослов.

8 декември 2016 г., празник
на Непорочно зачатие
на Дева Мария
Превод Йорданка ГЬОКОВА

Нарастват антихристиянските преследвания по света

Над 215 милиона християни по света са преследвани заради вярата си. Това твърди докладът на неправителствената организация „Порте Аперте“. В него е представен списък с 50 страни с най-много антихристиянски преследвания.

Все още главна причина за антихристиянските преследвания е исламското господство не само поради действията на радикални екстремистки групи като Боко Харам (Нигерия, Нигер, Чад, Камерун), Ал Шабаб (Сомалия, Кения, Уганда) или Даеш, а поради факта, че в 35 от 50-те страни в списъка постепенно нараства антихристиянската нетърпимост на всички нива.

Друга причина за нарастващите антихристиянски преследвания е религиозният национализъм, разпространен в някои азиатски страни, особено в Индия - поради индуизма, приеман за национална религия. В резултат на това в Лаос, Бангладеш, Виетнам и Бутан положението на християните се влошава, а будисткият национализъм в Шри Ланка поставя страната сред 50-те страни в черния списък.

Диктаторската параноя също подхранва антихристиянската омраза в Северна Корея, ко-ято за 15-а поредна година е определена като най-лошото място за християните. Там до-ри притежаването на библията може да бъде

основание за затвор, изтезания или смъртна присъда.

Африканските страни продължават да бъдат сцена на антихристиянската омраза, се казва в доклада на „Порте Аперте“, като посочва че 16 от тях са в черния списък. Причините са радиализирането на ислама в Субсахарска Африка и поляризацията между радикални и авторитарни режими в Близкия изток.

В доклада се посочва, че за 2016 г. броят на убитите християни поради мотиви, свързани със законодателството, е 1207 души, а нападението срещу християнски църкви са 1329. В сравнение с минулата година се забелязва известно намаление, уточнява докладът. Това се дължи поне на три причини: реакцията на нигерийското правителство срещу Боко Харам, в резултат на което намаляха разрушителните нападения срещу християнски селища; спиралието на офанзивата на т. нар. Исламска държава и трудния достъп до информация при гражданските конфликти.

„В 50-те страни от нашия черен списък - зая-
вява Кристиян Нани, директор на „Порте Апер-
те“ - един на всеки трима християни е жертва
на преследвания. А зад загиналите при атента-
ти и нападения срещу църкви се крие една мрач-
на действителност - милиони чо-
вешки животи, потискани и измъч-
вани поради избора на друга вяра.“

5 ИСТИНА
VERITAS
Брой 2 (1519)
февруари 2017 г.

„Каритас“ - Милосърдна любов за достоен живот

Лична история

Стара се да поддърjam висок дух, защото иначе, ако се отчае човек, не му остава нищо друго, освен да чака

Евгения е на 87 години и живее в Пловдив. Родом е от София, но преди години с нейния съпруг решават да отидат на по-спокойно място. Така се озовават в Пловдив. Майка ѝ ги посещава често от София. А после и тя пътува до майка си, да си говори с нея и да й помогне в домакинството. „Когато обаче напреднаха годините, майка ми заболя от болестта на Паркинсон и я взех при мен. Тук си отиде, но искаше непременно да бъде погребана в София, там, където е бил домът ѝ. Гледах да изпълнявам всичките ѝ желания само и само да се чувства комфортно. Как се променят нещата, как се извъртат, колко много трудности в сегашния начин на живот...“

Днес Евгения е на възрастта на майка си и живее на втория етаж в къща в Пловдив. Не е напускала дома си вече почти две години поради стълбите, които са препътили къмък за болните ѝ крака. Когато има нужда от нещо за закупуване, Евгения спуска импровизиран асансьор през прозореца си - торбичка, за вързана на въже, в която жена от малкия магазин наблюдо поставя поръчаните продукти. Въпреки трудностите дамата от горния етаж е запазила лъчезарната си усмивка и не позволява тежките мисли да завладеят съзнанието ѝ. Особено когато има кой да прекрачи прага ѝ - като Гая, медицинската сестра към „Домашни грижи“ на „Каритас“ в Пловдив.

„Благодаря ѝ. Тя ме спаси, така да се каже. Имам рана на крака и Гая всеки ден идва и с вълшебните си ръце я обработва, сменя превръзката. Кракът ме боли и не мога да се движа, даже до лекаря да отида не мога, а тя доведе лекар възьши. Гая ми носи и лекарства от аптеката“ - споделя Евгения впечатленията си за медицинската сестра на „Каритас“. За Евгения тя е повече от медицинско лице, кое то я посещава за смяна на превръзката и за облекчаване на „болежките“, които са я налегнали. Гая е близък приятел, когото с радост посреща, за да си побърсят, за да получи информация от външния свят, който толкова много липсва.

„Голяма трудност изпитвам заради това, че вече нямам устойчивост в краката. Последното ми ходене навън беше толкова отдавна, а в стаята времето минава бавно. Преди шиех гоблени, но сега вече ръцете ми изтръпват и нищо не мога да правя и се упреквам.“

Все пак се старая да поддърjam висок дух, защото иначе, ако се отчае човек, не му остава нищо друго, освен да чака - казва Евгения с лека усмивка и продължава разказа си. - Хубаво е, че Гая идва, общуването с нея ми възвръща увереността, че не съм сама, че има някой, на когото може да разчитам, който може да ме разбере. Това за една възрастна жена като мен, която не може да излиза навън, е от огромно значение... Обичам да си говоря с хората. Завършил немското училище в София, с моите съученици имахме уговорка на всеки петдесет години да се срещаме в столицата. Но понеже вече сме останали много малко, а и годините взеха да ни тежат, поддържаме контакт само по

телефона, а на мен много ми липсва общуването лице в лице, така да се каже“ - смеет се Евгения, а усмивката ѝ изгарява малката стаичка, в която се побира цялото ѝ всекидневие.

„Най-страшното, когато напреднат годините, е че ставаш неспособен да вършиш онова, което си вършил. За мен беше удоволствие да отида рано на работа, да напазарувам, да сгответя, да бъда полезна на мъжа ми, на децата...“ - изрича Евгения с дълбока въздишка - първата, откакто е започнала да разказва. Съпругът ѝ отдавна е починал, а двамата ѝ синове са поели по своя път, отадени на своите семейства.

„Едната ми внучка е на четири години. Когато ми гостуваха и нейната майка ѝ се скарваше за нещо, тя дотърчаваше при мен плачеше: „Бабо, бабо!“. Аз я гушах и успокоявах, вечерта идваше да ми покаже лека нощ. Знаете ли какъв кураж ми дава това и колко е важно да се чувстваш полезен? Сега радостта ми е да чувам внуките по телефона“ - разказва Евгения и продължава да стиска в дланите си ръката на Гая - медицинската сестра на „Каритас“.

В края на януари 2017 г. Евгения почина. Бог да я прости!

„Каритас“ в България

Енорийският свещеник от Бургас отец Михал Шлахцяк бе определен от апостолическия екзарх монс. Христо Пройков за духовен наставник на „Каритас“ - София. През последните години отец Михал редовно водеше духовни упражнения за служители и доброволци на организацията.

•••

Координаторът на „Социални политики“ към „Каритас България“ взе участие в международен форум за развитие на уменията за застъпничество пред институциите за повишаване качеството на живот на бедните и уязвими групи от хора. Форумът се проведе в Братислава, Словакия, и събра на едно място представители от 14 организации „Каритас“ от Европа. По време на срещата сътрудниците на „Каритас“ обмениха идеи от своята практика, обсъдиха конкретни нужди и проблеми, пред които се изправят, както и възможности за взаимно сътрудничество.

•••

„Каритас“ - София, стартира нова дейност в подкрепа на търсещите закрила деца, настанени в приемателните центрове на Държавната агенция за бежанци. Организацията осигури екипи, които целодневно ще обучават и провеждат артзанимания за децата в трите отворени бежански центъра в София. Сред сътрудниците на „Каритас“ са и хора, сами преживели перипетиите на бежанския живот. Дейността се реализира в партньорство с УНИЦЕФ.

•••

Координаторът на доброволците към „Каритас“ - София, взе участие в международен семинар на тема „Развитие на приложна креатив-

ност: от думи към действия“. В рамките на срещата, която се проведе в София, опит размениха представители на неправителствени организации от България, Белгия, Естония, Латвия и Македония. Участниците обсъдиха и обмениха опит от своята практика, свързан с новите методи за неформално образование, прилагани в програми с бежанци, затворници и младежи в рисък. Разменените идеи ще станат основа на съвместна книга, в съставянето на която ще вземе участие и „Каритас“ - София. Книгата ще бъде в полза на работещите в образователни инициативи в извънучилищна среда.

•••

„Каритас“ - Русе, оказа подкрепа на шест жени иракчанки и техните 12 деца, които бяха задържани в опит да преминат нелегално границата, укрити в тир с още 30 души. При взаимодействие с власти жените и децата им бяха временно настанени в приюта за бездомни хора „Добрият самарянин“ към „Каритас“, където получиха грижи от първо необходимост.

•••

Генералният секретар на „Каритас България“ бе гостлектор на среща със студенти от специалност „Социални дейности“ към Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Срещата се реализира в рамките на студентската инициатива „Старт за теб“, имаща за цел да осъществи мост между академичното образование и практическото му прилагане, подобрявайки връзката между студентите и благотворителните организации.

•••

Ученици от ОУ „Христо Ботев“ - гр. Раковски, заедно с

тяхната учителка г-жа Иванчева дариха 150 лв. на „Каритас Витания“ с молба с дарението да бъдат подкрепени деца, които живеят в недоимък. Третокласниците са събрали тези средства чрез организиран от тях базар, на който са изложили ръчно изработени декорации. Този жест на съпричастност е пореден за децата от ОУ „Христо Ботев“, които преди време отново бяха организирали благотворителна инициатива, като тогава дариха набраните средства за възрастните хора, на които сътрудниците към „Домашни грижи“ на „Каритас“ помагат да възвърнат достойнството си и да изживеят стариините си спокойно в грижа и обич.

•••

Децата, посещаващи център „Цветница“ към „Каритас“ - Малко Търново, заедно с доброволците и сътрудниците към центъра зарадваха 30 самотни и болни възрастни хора, като ги посетиха в домовете им, а настанените в общинския хоспис - на самото място, и им подариха пакети с пригответи от тях самите баници и други вкусотии. Изненадата стана възможна благодарение на дарението на стопанините на ферма „Ковач“.

•••

„Благовещение“ - център за деца и младежи с увреждания към „Каритас“ - София, бе домакин на практически семинар по рехабилитативна психология. Лектори бяха проф. Осаму Имура, д-р Шинносuke Харада и д-р Велизара Червенкова от университета в Осака, Япония. Семинарът съдържал теоретична и практическа част, като по време на втората сесия на всички присъствали родители и деца с увреждания се проведе пряка демонстрация на методиките.

Страницата подготви „Каритас България“

Може да подкрепите „Каритас“, като направите дарение по банков път по следната сметка:

Първа инвестиционна банка
IBAN: BG37 FINV 9150 12BG N08K MX
BIC: FINVBGSF

Основание за плащане: Каритас

Титуляр на сметката: Каритас България

За повече информация може да се свържете с „Каритас България“:

caritas@caritas.bg, тел.: 02 944 18 58.

Благодарим ви, че помагате заедно на хората в нужда!

Когато посещавам стари градове с архитектурна стойност, винаги ме е водила интуицията да намирам най-интересните сгради, музеи, черкви. В Рим обаче тази интуиция не ми помогна да намеря лесно черквата „St. Agatha degli Goti“. Имах карта, знаех и адреса, но когато човек се ориентира трудно, нищо не помага. Като тръгнеш да търсиш черква в този огромен и много красив град, намираш много храмове, само не и този, който те интересува.

В края на престоя си пак влязох в базиликата „Санта Мария Маджоре“, но не се заедях дълго там. Разочарована, че не намерих черквата на готите, излязох и завих зад олтарната апсида. А срещу мене - права улица - сякаш те кани да тръгнеш по нея. И аз тръгнах. Скоро улицата ме изведе на нещо като малък площад, от който тръгват други две улици. Свирнах по едната и... ето ти късмет - Via Mazzarino, точно улицата, която ми трябва. Улицата бе тясна, на едно място стара сграда с паралелепипедна форма я препречваше, разделяки я на две. Къде продължаваше Мазарино - отляво или отдясно на сградата - не ме интересуваше, защото току пред погледа ми се откри красива фасада, пътно долепена до страничните с червени стени сгради и висока колокото тях. Това ли бе черквата, която търсех?

Отворих железната врата, като очаквах да вляза в нещо като нартекс или дори направо в главния кораб, но не ста-

на така. Намерих стълба, която водеше в малък, сумрачен двор, където вероятно рядко проникваха слънчеви лъчи заради една висока сграда, която почти го опасваше. В средата на двора стар, обрасъл с брышлян и треви кладенец с висящо менче привличаше погледа - романтично и малко българско. Като идея - добре замислено. Нали Христос е живата вода, от която пием с вяра. А и напомня за България, където по Богоявление в малките градчета и села свещеникът обикаля с менче вода и китка чимшир да ръси по

то Sant'Agata in Capite Subura - от квартал Субура. Света Агата няма нищо общо с готите и не бива да се бърка със света Гаата, която пък си е готска светица. Когато точно е построена черквата, не е известно. Когато пристигат готите в Рим в 410 г., предвождани от Аларих, те се установяват в близост до колоната на Траян (после разбрах, че тази колона се намира близо - малко по-надолу от черквата). Въщност първото историческо свидетелство е от времето 467-470 г., когато Рецимер - командир на императорските

ето на неколцина важни членове от семейството си. От документите не става ясно дали това е бил главният олтар, или този, посветен на света Агата. През 1048 г. по случай полагането на монашески обети в манастира Григорий Крешченси поставя мощите на мъчениците под главния олтар. През 1160 г. анти-папата Виктор IV (Октавиан Монтичело) приема подчинението на монасите на света Агата. В XIII век в храма служи духовенството на диоцеза и няма информация за бенедиктинската общност. В 1461 г. папа Пий VII поверява черквата на кардинал Франческо Гонсага (1444-1483), който покрива пода с декоративни плочки. Следи от тях още личат в центъра. В периода 1500-1530 г. кардиналите Луи Подогатаро, Ерколе Рангони, Пиро Гонсага и Николо Ридолфи последователно допринасят с различни довършителни дейности за укрепване на храма и прилежащите ѝ сгради. През 1566 г. кардинал Джованни Батиста Сикала отново построява квадратната порта, която е непосредствено извън главната врата. В 1568 г. енорията е понижена в ранг (датата на възстановяване не е известна), а черквата е поверена на общност, известна под името Хумилиати (смирените, покорните) - конгрегация, отхвърлена от папата няколко години по-късно.

През 1579 г. папа Григорий XIII дава храма и прилежащите ѝ сгради на монасите от Монтевержине. В 1589 г., тъй като абсидата се е срутила, кардинал Федерико Боромео я построява отново, а през 1599 г. кардинал Шарл дьо Лорен-Бодемон подновява фреските. На следващата година манастирът става абатство. В 1633 г. кардинал Франческо Барберини урежда да бъде поставен таван и да бъде изписан с фрески централният корпус на черквата. През 1636 г. кардинал Антонио Барберини отново построява главния олтар, а също и този на света Агата, прави редица подобряния и покрива цялата сграда с циментова замазка. В 1703 г. е завършено конст-

руирането на органа, договорен от кардинал Карло Бичи. В 1729 г. монасите от Монтевержине отново издигат манастира в съседство с черквата. Външната фасада е дело на Франческо Ферари, както и още няколко последни детайла. В 1809 г. монасите от Монтевержине напускат манастира. Той е поверен на Благочестивите учители филипини (ораториани) /1820/, а след това там е настанен Ирландският колеж по решение на папа Григорий XVI. През 1838 г. кардинал Хуан Франциско Марко-и-Каталан прави значителна реставрация на черквата, а кардинал Джакомо Антонели - държавен секретар при папа Пий XI и титулярен кардинал на черквата, построява фамилна гробница и подновява главния олтар. В периода 1925-1933 манастирът е разрушен, за да се разширят сградите на Банка Италия, а Ирландският колеж е преместен. По това време папа Пий XI дава храма на Конгрегацията на светите стигмати на нашия Господ Исус Христос, а съседната сграда става резиденция на централното управление на конгрегацията. Титулярният кардинал Гаетано Бислети извършва в черквата специална служба за приемане на реликвите на свети гръцки мъченици, а над главния олтар е издигнат канопи (специален навес, балдахин), като за случая е използван особен средновековен материал, който преди това е бил предвиден за квадратния портик извън входа.

Това прочетох на двора, а после пак тръгнах навътре от главната порта на улицата, за да разгледам подробно изкуството в храма. Тук отново ми помогнаха листовете, но използах и познанията си по история на изкуството за това, което не бе описано на листовете.

Фасадата на външната порта е по проект на Франческо Ферари - 1729 г. От пръв поглед си личи, че цялостно тя е издържана в ранния барок. От двете страни на портата по два пиластра с ионийски ордер поддържат антаблемана,

На стр. 8

Християнската последователност е единствената противовъртова срещу разрушението

От стр. 1

гато християните все повече чувстват теготи и трудности в едно общество, все повече доминирано от фанатичната диктатура на мисълта, непризнаваща нищо друго. Задължението да се свидетелства в наше време се превръща в морален императив - за разлика от някои тенденции, които възнатеряват да превърнат мълчанието и бездействието в църковни ценности, като че ли ако си мълчиш, диалогът става по-лесен.

Напротив, казва монс. Негри: „Да не говориш, означава да изчезне социалният диалог, защото който не говори, не съществува. С повече от 60 години съзнателен живот като католик винаги съм чув-

ствал дълбока приемственост между истината и милосърдието. Истината не съди хората, а света. Ако Църквата не съди света, то тя не съществува. А че светът съдържа структури на греха, не съм го измислил аз - казва го Вторият ватикански събор. Не вярвам на секуларистите, които днес се изправят като защитници на учението на Църквата“.

Случката предизвика поредица от критики, остро декларации и словесни атаки. Когато в някой вестник се появи интервю на монс. Негри, никога не липсват остро декларации и позиции, смятани за опасни или политически некоректни, които в повечето случаи са последвани от разгорещени дебати между поддръжници и противници на съответната теза.

Опитът да се превърнат католиците в приятна разнородна маса, като централните теми на вярата се превръщат в

отворен чисто социологически дебат, е голямото предизвикателство, което изправя вървящите пред екзистенциален кръстопът, като ги заставя да вземат сурови и категорични решения. При такава ситуация, казва монс. Негри, време е да се обнови идеята на свети Тома Авински и да се влезе повторно в екзистенциалното пътуване в коловозите на непроменливата доктрина на традицията Църква, която в продължение на много години е била изоставена, за да се установи един неуспешен диалог със света.

Самият католически свят в опита да настърчи на всяка цена на диалога с исламския свят все повече и повече замъглява своята идентичност и проявява опасна отстъпчивост, рискувайки дори да жертва истината в опита да намери общи ценности за споделяне, оценявайки религията на другите в ущърб на Католическата църква. Тъжната гледка,

която се появява при доброволното обръкване на истината в една трудна ситуация като настоящата, крие все повече рискове за преследваните католици и което е още по-лошо, често предизвиква и презрението на онези мюсюлмани, които заклеймяват позициите на смирение и на компромис.

Призовават на епископа на Ферара следователно звучи като предупреждение към всички католици. Той настоява за по-голяма последователност в делата, отколкото в думите, една последователност, която трябва да се превърне в съществен начин на живот за всеки, който иска да бъде верен свидетел на Евангелието, следващ стълките на разпънатия Христос, бичуван, предаден, подиграван и изоставен.

Хората, желаещи да решат сериозните проблеми, които тежат и правят болезнен личния живот, имат само един път - пътя на последователното и

вярно следване на Евангелието. Те ще намерят утешение с думите на Божествения учител, Който казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът. Без Мене не можете да направите нищо“.

По пътя на последователността и верността към Бог нека да пречистим живота си и да извършим дела на истинско милосърдие. Нека не забравяме думите на свети апостол Петър: „Радвайте се, макар сега и да поскърбите малко (ако е потребно) в различни изкушения, та изпитаната вища да излезе по-драгоценна от нетрайното, макар и чрез огън изпитано злато“.

Това е начинът, който използва Бог, за да ни преобрази и пречисти - чрез битките на живота, които са в основата на пламъка в душата.

**Пиер Луиджи Бианки
КАЛЕЗИ,
сп. „Regina dell'Amore“,
бр. 279, стр. 27**

Христос за нас в „курбан“ се гаде

(Продължава от бр. 1)

Гръцката дума за възспоменание „анамнезис“ превежда еврейската „зикарон“, използвана от юдеите при благославяне на пасхалната вечеря (Сидер Песах) - ритуално изпълнената с четене на Агада и консумирана вечеря, чрез която те пак изживяват събитията, станали при излизането им от египетската земя.

Чрез Евхаристията изкупителната мисия на Божия син, извършена в миналото, се „актуализира“ и съпреживява, давайки по този начин възможност на християните да вземат участие в нея. Освен трапезата за Тайната вечеря олтарът символизира и гроба Христов, където тайнствено се онастояществява страшната Голготска жертва. Тоест литургията не е само един спомен, един мемориален жест, а едно преживяване не отново и отново на този акт на любов от страна на Бог.

Ние правим настоящо проливането на кръвта Господня, но по един тайнствен безкръвен начин; правим така, че то да бъде действено, живо, нестихващо в сърцата ни. Глаголите „проливам“, „преломявам“, „давам“ са в граматическото минало време аорист (от гръцкото аористос - неограничен), което показва

вече извършено веднъж завинаги действие. Това не е бъдеще време, както е преведено в някои български и западни литургични книги, макар това да са спасителни действия, които ще продължат да бъдат актуални за живота ни и в бъдеще, чак до края на времената - „докле дойде Той“. Те са „вече и все още не“, актуализирани в Пасхалната Христова тайна и тегнещи есхатологично към своята окончателна пълнота (вж. еп. Йоан Зизиулас, Битието като общение, изд. „Комуникат“, София 2013 г., стр. 128). Същият епископ (пак там, стр. 169), говорейки за анамнезата, назовава евхаристийния времеви парадокс с израза „паметта за бъдещето“, като цитира анафората от Златоустовата литургия, където наред с историческите събития е изброено и бъдещото славно второ пришествие („като възспоменаваме тази спасителна заповед и всичко извършено за нас: кръста, гроба, тридневното възкресение, възнесението на небето, сядането отлясно и славното второ пришествие, тези Твои дарове и всичко...“).

Неразрывно свързан с възпоменателния характер на Евхаристията спрямо анамнезата е моментът на епиклезата, тоест на „призыва“ на мо-

литвата, отправена към Бог Отец, да изпрати Свети Дух върху служещия и предложените в Евхаристията дарове - хляб и вино, за да ги претвори в Тяло и Кръв на Господ Иисус Христос. Това е моментът на освещаването, т.е. на проникването на очистващата и освещаваща Божия сила в човешката и веществена природа. Как точно става самото преобразяване или преосъществяване на „вместо образите“ на хляба и виното в Тяло и Кръв Христови, остава една тайна на вярата, не обект на мисловни прения. Осветените хляб и вино не са символ на тялото и кръвта Христови, защото символът препраща към друга реалност; тук и сега имаме реално присъствие на символизираното в символизиращото.

Тялото и Кръвта Господни са дадени, за да бъдат консумирани, споделени, за да станем едно с обожената Христова плът в Евхаристията. Самата дума причестяване ни показва, че причестявящият се става част, става едно цяло с вече прославеното Христово тяло. Гръцката дума Евхаристия превежда еврейската „todah“ и означава благодарствена жертва или благодарение. Означава жертвена вечеря, която се споделя с приятели, за да от-

празнува личната благодарност към Бог (вж. Скот Хан, „Вечерята на Агнеша“, изд. „Комуникат“, София, стр. 46).

Това не е момент за съзерцаване, а за приобщаване, предвкусване на вечната близост с Бог в „небето“. А ето и един цитат от момента на анамнезата в Златоустовата литургия: „Като си припомним тази спасителна заповед и всичко извършено за нас: Кръста, гроба, възкресението на третия ден, възнасянето на небесата, сядането отлясно на Отца, Второто и славно пришествие. Принасяме Ти Твоето от твоите за всички и за всичко“. Като последният възглас е аналог с думите на цар Давид, който, благославяйки Бог, казва: „Но от Тебе е всичко, и полученото от Твоята ръка Ти дадохме“ (1 Пар. 29, 14). И веднага следват думите на епиклезата: „Принасяме Ти още тази словесна и безкръвна служба и просим и се молим и умоляваме изпрати Твоя Свети Дух над нас и над тези свети дарове, и направи този хляб скъпоценното тяло на Твоя Христос. И това, което е в тази чаща - скъпоценната кръв на Твоя Христос, като ги претвориш чрез Твоя Свети Дух, та да бъдат за тези, които се причестяват за ободрение на душата им, за прошка за гре-

ховете им, за общение с Твоя Свети Дух, за придобиване на небесното Царство, за дерзновение пред Тебе, не за съд или осъдане“.

Освен с молитвите си литургията извършва своето „онастояществяване“ на спасителните събития чрез символизма на своите жестове, ритуали, дори утвар - като „звездицата“ например, поставена върху дискоса с хляба, символизираща раждането във Витлеемската пещера, или копието, с което свещеникът разрязва агнеша на части. Малкият вход на свещеника с Евангелието символизира началото на обществената Христова проповед, а Великият вход с хляба и виното символизира Входа в Йерусалим, но също и Изхода от робството на греха и пътя към Голгота. Полагането на потира и дискоса върху олтара символизират полагането на Христос в гроба, покриването с плат на „аира“ е обвиването в погребалната повивка. А издигането към небето на хляба и виното символизира славното Христово възкресение. След причестяването, докато кади светите дарове, свещеникът тихо припомня „Възнесъл си се на небесата“ и т.n.

Отец Петко ВЪЛЛОВ

Гомска черква във Вечния град

Om стр. 7

на който четем надписа на черквата. Над антаблемана се извисява триъгълният тимпан, в остряя ъгъл на който седи херувим и помага за намаляване на напрежението на формите. Триъгълният тимпан напомня за архитектурата на Древна Елада, елементи на която са се използвали често в епохата на ренесанса и барока. Но този тимпан е продължен с извивка от двете страни, която придава широчина на портата. Тази извивка е типична за барока. Над вратата в очертано правоъгълно пространство е изображен светецът - в статуя, чието име носи храмът, от двете му страни са изваяни два херувима, а отгоре палмови клонки и цветя са увити във венец - символ на мъченичеството.

Кладенецът в двора най-вероятно е построен по случай посещението на папа Климент VII при племенника му Николо Ридолфи - 1530 г. Реликвите на гръцките светци, за които стана дума по-горе, са загубени. Те са били на светите Адриа, Паолина, Неоне, Иполит, Доминанда и др.; най-напред са били погребани в катакомбите на свети Калист, а по-късно тленните им останки са пренесени в тази черква.

Черквата прилича на тип базилика, състояща се от три кораба - главен и два странични, разграничени с по седем аркади, поддържани от седем

ионийски колони. За разлика от другите базилики тази е по-малка и в архитектурата ѝ се забелязват византийско и римско влияние. На стената между арките са поставени медальони с образите на ирландски светци през 1863 г. Наскоро възстановените фрески са на Паоло Гисмонди - Паоло Перуджино (1612-1685).

Олтарната апсида днес е загрозена от фалшив мрамор от XIX в. В абсидната конха първоначално е имало мозайка от Ресимеро, заменена по-късно от фреска „Мъченичеството на света Агата“. След падането на мозайката и първата фреска се прави втора - „Света Агата в слава“.

Таванът на черквата е плосък, касетъчен, както в много други римски храмове. Такъв таван е характерен за черкви - базилики.

Подовата мозайка, както и тази на цибориума, е от XV век; днес е реставрирана.

Когато се върнах от Рим, разтворих житието на света Агата и тъй като наблизава празникът й - 5 февруари, си

помислих, че тук му е мястото да го публикувам.

Светицата е родена в Катания и е една от най-известните светици от християнската древност заедно със света Агнеса от Рим и света Лучия от Сиракуза. приема се, че е родена в 235 г. Баща ѝ Рай и майка ѝ Апола са заможни хора. Кръщават я Агата, което на гръцки значи добра. Според преданието руините на римска вила в центъра на Катания са били някога жилище на семейството ѝ. За ранните години няма сведения. Знае се, че е била много красива, стройна и с руса коса. Още в детството си тя силно обиква Христос и желае да живее в целомъдрие. На 15 години при специална церемония епископът на Катания удовлетворява молбата ѝ да бъде годеница на Христос и я забулава с червен воал, носен от богопосветените девици.

Квинциан, който иска да се запознае с богопосветените девици, чува за Агата и нареджа да му я заведат. Тя узнаява за това и се укрива далеч от Катания. Историята и

легендата тук се покриват - според най-вероятните хипотези тя се крие в Галермо, където родителите ѝ имат земя и жилища. Вероятно при грешка на преписвача на житието ѝ Галермо е всъщност Палермо. Друга хипотеза е, че се укрива в пещера в Малта.

Войниците на Квинциан я откриват и арестуват. Като повод за задържането ѝ той посочва отказа ѝ да принесе жертва на боговете. Всъщност той желае да я притежава. Завеждат я при него и той я увещава да приеме ласките му, като ѝ обещава охолен живот, роби, скъпи украшения. Тя обаче отказва всичко

и смело изповядва вярата си. Тогава той в желанието си да я превъзпита я изпраща в дома на развратната матрона Афродизия и нейните девет също толкова развратни дъщери. Те се стремят да ѝ покажат колко е привлекателен техният живот и непрекъснато ѝ се подиграват. Тя е непреклонна и цял месец със смирене търпи обидите им. Афродизия се оплаква на Квинциан, че не е успяла да я превъзпита. Тогава Квинциан нареджа да я хвърлят в тъмница.

(Следва)
Майя ХИЛДЕГАРД

Светата Врата на базиликата „Свети Петър“ е отново засидана

След завършването на Извънредната юбилейна година на милосърдието, открита от папа Франциск на 8 декември 2015 г. и закрита на 20 ноември 2016 г., Светата врата на базиликата „Свети Петър“ бе отново засидана отвътре. Тя ще бъде отново отворена при започването на следващата редовна юбилейна година - 2025 г., ако папа Франциск или евентуално негов наследник не обяви преди това друга извънредна юбилейна година.

Петър КОЧУМОВ

Misericordia et misera са двете думи, които използва свети Августин, за да разкаже за срещата между Иисус и прелюбодейката (виж Ин. 8, 1-11). Той не можеше да намери по-точен и по-красив израз, за да ни накара да разберем тайната на любовта на Бог, когато Той отива да се срещне с грешника: „Накрая остават само нещастната грешница и милосърдната доброта“^[1]. Каква милост и божествена справедливост има в този разказ! Неговото учение осветлява приключването на Извънредната юбилейна година на милосърдието и ни показва пътя, който ние сме призвани да следваме в бъдеще.

1. Тази страница на Евангелието може да бъде разглеждана с пълно право като образ на това, което ние чествахме през тази свята година - време, изпълнено с милосърдие, което иска още да бъде чествано и живяно в нашите общности. В действителност милосърдието не може да бъде вметнато в живота на Църквата, защото то съставлява най-ното съществуващо, което прави явна и осезаема дълбоката истина на Евангелието. Всичко се разкрива в милосърдието, всичко се разрешава чрез милосърдната любов на Отца.

Една жена и Иисус се срещнали. Тя, прелюбодейка, и по силата на Закона подлежи на убиване с камъни. Той через своето проповядване и цялостно себеотдаване, което Го завежда до Кръста, връща Мойсеевия закон към неговото първоначално тълкуване. В центъра му не стои законът, нито правосъдието, а любовта на Бог, която умеет да чете в сърцето на всеки човек, за да долови и най-скритото желание и която трябва да има превес над всичко. В този евангелски разказ обаче не се срещат грехът и осъждането по абстрактен начин, а грешницата и Спасителя. Иисус погледна тази жена в очите и прочете в сърцето ѝ: там откри желание да бъде разбрана, опростена и освободена. На нещастието на греха бе отговорено с милосърдието на любовта. При Иисус няма осъждане, което да не е белязано с милост и състрадание за състоянието на грешницата. На тези, които искаха да я съдят и осъдят на смърт, Иисус отговори с дълго мълчание, за да остави време да се чуе Божият глас в съвестта както на жената, така и на нейните обвинители. Затова те оставят камъните да паднат от ръцете им и си тръгват един по един (виж Ин. 8, 9). След това мълчание Иисус каза: „Жено, де са твоите обвинители? Никой ли те не осъди? ... И Аз те не осъждам. Иди си и недей вече грехи“ (Ин. 10-11). По този начин Той й помогна да се обърне към бъдещето с надежда и да може да поеме по нов път в живота. Отсега на търсят - ако иска - тя ще може да живее в любов (виж Еф. 5, 2). Така обгърнати в милосърдие, макар и да остава слабостта, причинена от греха, тази слабост е надмогната от

любовта, която дава възможност да се вижда по-далеч и да се живее по друг начин.

2. Иисус беше показал ясно това при друг случай - когато един от фарисеите Го помоли да яде с него, а жена, известна в града като грешница, се приближи до Него (виж Лк. 7, 36-50). Тя обливаше със сълзи и мажеше с миро нозете на Иисус и ги изтриваше с косите си (Лк. 7, 37-38). На възмутения фарисей Иисус отговори: „Затова казвам ти прощават и се многото грехове, защото много обикна; а комуто малко се прощава, той малко обича“ (Лк. 7, 47).

Прошката е най-видимият знак за любовта на Отца, която Иисус поиска да разкрие в целия Си живот. Няма нито една страница в Евангелието, където тази заповед за любов, която достига до прошка, да не присъства. Дори в последния миг от Неговия земен живот, когато е прикован вър-

новата й е любовта, с която Бог ни среща, като разчува оградата на egoизма, която ни заобикаля, за да превърне и нас в инструменти на милосърдието.

Какъв богат смисъл имат и за нас древните думи, които водеха първите християни: „Тогава ти се облечи в радост, която винаги се нрави на Бог, и която Той приема с благоразположение: превърни я в твоя наслада. Всеки радостен човек прави добро, мисли за добро и презира тъгата [...] Така ще живеят за Бог тези, които ще отхвърлят далеч от себе си тъгата и ще се облекат в единствената радост“^[2]. Да изпиташ милосърдието носи радост. Да не се оставяме на нашите опасения и страдания да отдалечат от нас радостта. Нека тя остане добре вкоренена в нашите сърца и ни кара да гледаме на всекидневния си живот с ведрина.

В една култура, често доми-

към Твоята земя [...] Ти просити беззаконията на Твоя народ, заглади всичките му грехове“ (Пс. 84, 2-3). Именно така: Бог изглади нашите беззакония и захвърли всички наши грехове в морските дълбини (виж Мих. 7, 19); Той не си спомня повече за тях, а ги хвърли зад гърба Си (виж Ис. 38, 17); колкото е далече изток от запад, толкова Той отдалечи от нас нашите беззакония (виж Пс. 102, 12).

По време на тази свята година Църквата съумя да се научи да слуша и почерпи интензивен опит от присъствието и близостта на Отца, който чрез Светия Дух направи за нея по видими дара и мисията на Иисус Христос относно оправдението. Господ наистина ни посети отново. Ние почувствахме как Неговият дъх на живот се разпростира над Църквата и още веднъж Неговите слова посочиха мисията: „Примите Духа Светаго. На които

хъ Кръста, Иисус намира думи за прошка: „Отче! прости им, понеже не знаят, що правят“ (Лк. 23, 34). Нищо от това, което покаял се грешник поставя пред Божието Милосърдие, не остава без прегръдката на Неговото

нирана от техниката, формите на тъга и самота, в които попадат толкова много хора и доста млади сред тях, сякаш се умножават. Изглежда, бъдещето става заложник на несигурността, която не позволява стабилност. Именно та-

простите греховете, тях ще се простят; на които задържите, ще се задържат“ (Ин. 20, 22-23).

5. Сега, когато вече е приключил този юбилей, е време да погледнем напред и да разберем как да продължим с вярност, радост и ентузиазъм да живеем в богатството на Божието милосърдие. Нашите общности ще могат да останат живи и динамични в мисията на новата евангелизация според степента, в която „пастирското обръщане“, което сме призвани да живеем^[3], бъде пропито всеки ден от обновяващата сила на милосърдието. Нека не поставяме ограничения пред неговата дейност; да не натъжаваме Духа, Който винаги ни сочи нови пътища, за да известяваме на всички Евангелието на спасението.

Първо ние сме призвани да отслужваме милосърдието. Какви богатства крие молитвата на Църквата, когато призовава Бог като милосърден Отец! В литургията милосърдието не само е споменато много пъти, но то реално се получава и изживява. От началото до края на евхаристичната служба милосърдието е споменавано много пъти в диалога между събраното молещо се множество и сърцето на Отца, Който се радва всеки път, когато раздава Своята милосърдна любов. След молитвата за оправдение в началото чрез призоваването „Господи, помилвай ни“, ние веднага сме утешени: „Нека Всемогъщият Бог да се смили над нас, да ни прости греховете и да ни доведе до вечен живот“. С тази надежда общността се събира в присъствието на Господ и по-специално в светия ден на Възкресението. Много молитви и дароприношения припомнят великия дар на милосърдието. По време на Великия пост например, ние се молим така: „Господи, Ти си извор на всяка добра и всяка милост идва от Теб; Ти ни каза как да се изцелим от гре-

хъ чрез постене, молитва и споделяне; изслушай признанието за нашата слабост: ние осъзнахме нашите прегрешения, които търпеливо Ти ни показва с любов“^[4]. После ние пристъпваме към голямата евхаристична молитва чрез въведението, което прогласява: „Твоята любов към света е толкова голяма, че Ти ни изпрати Спасител. Ти Го поиска уподобен на хората във всяко нещо с изключение на греха, за да възлюбиш в нас, това което бе възлюбил в Него“^[5]. Що се отнася до четвъртата евхаристична молитва, тя е химн за Божието милосърдие: „В Твоята милост Ти се притече на помощ на всички хора, които Те търсят и могат да Те назмерят“. „Ние умоляваме за Твоята доброта над всички нас“^[6], такова е умолението на свещеника в евхаристичната молитва, за да измоли участие във вечния живот. След молитвата „Отче наш“ свещени-

Апостолическо писмо

Misericordia et misera

на папа Франциск след края на Извънредната юбилейна година на милосърдието
На всички, които прочетат това апостолическо писмо, милосърдие и мир.

ху

нирана от техниката, формите на тъга и самота, в които попадат толкова много хора и доста млади сред тях, сякаш се умножават. Изглежда, бъдещето става заложник на несигурността, която не позволява стабилност. Именно та-

опрощение. Ето защо никой от нас не може да поставя условия на милосърдието. То е винаги безвъзмезден акт на Небесния отец, една безусловна и незаслужена любов. Ние не можем да рискуваме да се противопоставим на пълната свобода на любовта, чрез която Бог влиза в живота на всеки от нас.

Милосърдието е това конкретно действие на любовта, което - давайки прошка - преобразява и променя живота. Именно така се проявява неговата божествена тайна. Бог е милостив (виж Изд. 34, 6); Неговата милост е вечна (виж Пс. 136/135), от поколение на поколение Той прегърща всеки, който се уповава на Него, преобразява го, като му дава Своя собствен живот.

3. Каква радост бликна от сърцата на тези две жени - прелюбодейката и грешницата! Прошката ги накара да се почувстват най-сетне свободни и щастливи както никога преди. Сълзите от срам и болка се превърнаха в усмивката на жена, която знае, че е обичана. Милосърдието поражда радост, защото сърцето се отваря с надежда за нов живот. Радостта от прошката трудно може да се опише, но тя прозира в нас всеки път, когато ние се докоснем до нея. В ос-

ка често се появяват чувства на меланхолия, тъга и скуча, които малко по малко водят до отчаяние. Ние имаме нужда от свидетели на истинска радост и надежда, за да прогоним химерите, които обещават лесно щастие и изграждат представи за изкуствен рай. Дълбоката празнота, почувствува от мнозина, може да се запълни с надеждата, която ние носим в сърцето, и с радостта, която произтича от нея. Ние имаме такава нужда да познаем радостта, която се разкрива в едно сърце, докоснато от милосърдието. Тогава нека се възползваме от думите на апостола: „Радвайте се винаги в Господа“ (Фил. 4,4; виж 1 Сол. 5, 16).

4. Ние преживяхме една усилна година, по време на която благодатта на милосърдието ни бе давана в изобилие. Така - подобно на един буен и здравословен вятър - добротата и милосърдието се разпространиха из целия свят. И изправени пред този любещ поглед на Бог, който така дълго бе отправен към всеки от нас, ние не можем да останем безразлични, защото той променя живота.

На първо място ние чувстваме необходимостта да благодарим на Господ, като Му кажем: „Господи, Ти се смили

От стр. 9

трябва да съхраним в цялата му автентичност - преди появата на греха ние имаме проявата на любовта, чрез която Бог създаде света и човешките същества. Любовта е първият акт, чрез който Бог ни се представя и идва към нас. Тогава да оставим отворени сърцата си с увереността, че сме обичани от Бог. Неговата любов винаги ни изпреварва, придржува ни и остава при нас въпреки греха ни.

6. В този контекст слушането на Словото Божие има специално значение. Всяка неделя Божието слово е провъзгласявано в християнската общност, за да може Денят Господен да бъде осветлен чрез светлината, която изльчва Пасхалната тайна.^[10] В евхаристичната служба това е като че ли да присъстваш на истински диалог между Бог и Неговия народ. В действителност с обявяването на библейските четива отново се изминаява историята на нашето спасение чрез известяването, което е постигнато с непрестанни милосърдни дела. Бог и днес все още ни говори като на приятели; Той си „общува“ с нас^[11], за да ни придржува и да ни показва пътя на живота. Неговото слово става тълкуване на нашите искания и беспокойства и плодотворен отговор, за да натрупаме практически опит от Неговата близост. Проповедта е от голямо значение там, където „истината придржува красата и доброто“^[12], за да затупти сърцето на върващите пред величието на милосърдието! Аз препоръчвам усилена подготовка за проповедта и грижа за проповядването. Проповедта би била толкова по-плодотворна, колкото по-силно свещеникът е изпитал в себе си милосърдната доброта на Господ. Да предадем увереността, че Бог ни обича, не е риторично упражнение, а условие за доверие към Неговото свещенство. Да се живее с милосърдието е царският път, за да се направи истинско известяване на утешата и обръщането в пастирския живот. Проповедта както и катехезата се нуждаят да бъдат постоянно активизирани от туптящото сърце на християнския живот.

7. Библията е най-голямата история, която разказва за чудесата на Божието милосърдие. Всяка страница е облята от любовта на Отца, Който от сътворението поискава запечата във вселената знаци на Своята любов. Светият Дух чрез думите на пророците и мъдрите писания е формирал историята на Израил с помощта на паската и близостта на Бог въпреки неверността на народа. Животът на Иисус и Неговото проповядване бележат решително историята на християнската общност, включително и нейната собствена мисия с даването на мандата от Христос да бъде постоянен инструмент за Неговото милосърдие и Неговото оправдание (вж. Йн. 20, 23). Чрез Словото писание, поддържано живо във върата на Църквата, Господ продължава да говори на

Своята годеница и да я показва пътищата, които трябва да измине, за да достигне до всички Евангелието на спасението. Много искам Божието слово винаги да бъде служено, познато и разпространявано, за да може чрез него тайната на любовта, която блика от този извор на милосърдието, да бъде все по-добре разбрана. Това ясно ни припомня и апостолът: „Всичкото Писание е богоиздънено и полезно за поука, изобличаване, изправяне и назидаване в правдата“ (2 Тим. 3, 16).

Би било добре в една неделя от литургичната година всяка общност да поднови своя ангажимент да разпространява Светото писание, да го опознава по-добре и да се задълбочава в него - една неделя, изцяло посветена на Словото Божие, за да разберем по-добре неизчерпаемото богатство, което се съдържа в постоянния диалог между

си“ (Мт. 6, 12). Колко е тъжно, когато останем затворени в самите себе си и сме неспособни да прости! Негодуванието, гневът, отмъщението вземат връх и правят живота ни нещастен, безсмислен и безполезен.

9. Службата, изпълнявана от мисионерите на милосърдието, със сигурност беше опит за благодат, която Църквата изживя с голяма ефективност по време на юбилейната година. Тяхната пастирска дейност искаше да покаже, че Бог не поставя ограничения на тези, които Го търсят с разкаяно сърце, защото Той отива да се срещне с всички като един Баша. Получих много радостни свидетелства за подновени срещи с Господ в тайнството изповед. Нека не изпускаме възможността да живеем вярата и като опит за помирение. „Примирете се с Бога“ (2 Кор. 5, 20) - такъв е призовът, който и днес отправя апостолът,

затова бидох помилуван“ (1 Тим. 1, 16). Неговите думи имат огромна сила, за да ни провокират да размишляваме за нашето съществуване и да видим делото на Божието милосърдие, което променя, обръща и преобразява нашето сърце: „Благодаря на Христа Иисуса, нашия Господ, Който ми даде сила, задето ме призира за верен, като отреди на служба мене, който по-рано бях хулител, гонител и осърбител, но бидох помилуван“ (1 Тим. 1, 12-13).

Нека винаги си спомняме с обновено пастирско рвение думите на апостола: „Бог ни примири със Себе Си чрез Иисуса Христа и ни даде служението на примирението“ (2 Кор. 5, 18). Именно заради това служение ние бяхме първите оправдени, направени привилегированi свидетели за универсалността на прошката. Никакъв закон нито нареддане не може да попречи на Бог

да възпрепятства да достигне до любовта на Отца, Който очаква неговото завръщане, както и всички да получат възможността да изпитат освобождаващата сила на прошката.

Присъединяването към инициативата „24 часа за Господ“ във връзка с четвъртата неделя на Великия пост дава една добра възможност за това. Тя вече беше приета с благоразположение в епархиите и стана настойчив пастирски призив към по-интензивно преживяване на тайнството изпoved.

12. Въз основа на това изискане и за да не се окаже, че има никакво препятствие между молбата за помирение и прошката на Бог, аз давам на всички свещеници - като се започне отсега - по силата на своята служба правото да оправдяват греха на аборт. То-ва право, което бях дал за ограничено време на Извън-

Апостолическо писмо

Misericordia et misera

Бог и Неговия народ. Добре е да разнообразите и обогатите този момент чрез инициативи, които настърчават върващите да бъдат живи инструменти за разпространение на Словото. Сред тези инициативи със сигурност най-широко разпространение има Lectio divina, за да може духовният живот да се укрепи и израсне чрез молитвеното четене на свещения текст. Lectio divina върху темите за милосърдие ще позволи да видим какво богатство блика от този свещен текст, когато той е прочетен в светлината на цялата духовна традиция на Църквата и който неизбежно води до жестове и конкретни милосърдни дела.^[13]

8. Проявите на милосърдието се виждат съвсем ясно в тайнството на помирението. Това е моментът, в който ние се чувстваме обгърнати от Отца, Който идва към нас, за да ни даде отново благодатта да станем Негови чеда. Ние сме грешници и носим в себе си бремето на противоречието между това, което бихме искали да правим, и това, което всъщност правим (вж. Рим. 7, 14-21). Въпреки това благодатта винаги ни изпреварва и приема облика на милосърдието, което става действащо в помирението и оправдението. Бог прави да разберем Неговата необятна любов именно спрямо нашето грешно същество. Благодатта е по-силна и надминава всяка възможна съпротива, защото любовта побеждава всичко (вж. 1 Кор. 13, 7).

В тайнството оправдение Бог ни показва пътя, за да се върнем при Него, и ни кани да изпитаме отново Неговата близост. Това е прошка, с която можем да се сдобием, като започнем първо да живеем според братолюбието. Именно това ни припомня апостол Петър, когато пише, че „любовта покрива много грехове“ (1 Пет. 4, 8). Само Бог проща грешовете, но Той също така иска от нас да бъдем готови да простиаме на другите, както Той ни прощава: „И прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците

за да разкрие на всеки върващ силата на любовта, която прави от нас една „нова твар“ (2 Кор. 5, 17).

Бих искал да изразя моята признателност към всички мисионери на милосърдието за положената безценна служба за да направят действена благодатта на прошката. При това тази невероятна служба не престава със затварянето на Светата врата. Аз искам тя да продължи - до ново разпореждане - като конкретен знак, че благодатта на юбилея е все още жива и действена навсякъде по света. Папският съвет за настърчаване на новата евангелизация ще има задачата да подпомага мисионерите на милосърдието през този период като пряк израз на моята подкрепа и моята близост и да намери най-подходящите форми за упражняването на тази ценна служба.

10. Аз отправям отново покана към свещениците да се подгответ с най-голяма загриженост за извършването на тайнството на изповедта, което е истинска свещеническа мисия. Изразявам цялата моя признателност за вашето служение и ви моля да бъдете: отворени за всички; инструменти на бащинската нежност въпреки тежестта на греха; прилежни в помощта при размишляването върху стореното зло; ясни в излагането на моралните принципи; готови да придружите върващите в техния път за покаяние, следвайки търпеливо техните стъпки; прозорливи в разграничаването на всеки отделен случай; великодушни, когато давате Божията прошка. Както Иисус избра да остане мълчалив пред прелюбодеяката, за да я спаси от смъртно наказание, така и свещеникът в изповедалнята да има великодушно сърце, съзнавайки, че всеки разкаян го препраща при неговото собствено състояние - грешник, но служител на милосърдието.

11. Бих искал всички ние да размишляваме върху думите на апостола, написани в края на неговия живот, когато изповядва на Тимотей, че е бил първият сред грешниците: „Но

да прегърне отново сина, който се върща при Него с признаниято, че е съгрешил, но решен да започне от самото начало. Да се опираме само на Закона, значи да направим напразни вярата и Божието милосърдие. В Закона има определена възпитателна стойност (вж. Гал. 3, 24), която има за цел братолюбието (вж. 1 Тим. 1, 5). А християнинът е призван да живее новостта на Евангелието, „законът на Духа, който дава живот в Христа Иисуса“ (Рим. 8, 2). Дори в най-трудните случаи, в които сме изкушени да отстяваме справедливостта, идваща само от правилата, ние трябва да върваме в силата, която блика от Божията благодат.

Ние като изповедници сме свидетели на много обръщения, станали пред очите ни. Осъзнаваме отговорността на нашите жестове и думи да докосват надълбоко сърцето на каещия се, та той да открие близостта и нежността на Отец, Който прощава. Да не проваляме тези моменти чрез поведение, което би могло да отблъсне търсещия милосърдие. Нека помагаме най-вече да се просветли личната съвест чрез необятната Божия любов (вж. 1 Ин. 3, 20).

Тайнството помирение трябва да намери отново своето централно място в християнския живот. Ето защо от свещениците се изисква да пополнят своя живот в служба на „служението на това примирение“ (2 Кор. 5, 18), така че никой искрено каещ се да не бъ

редната юбилейна година^[14], сега се удължава във времето, независимо от противоречивите моменти. Бих искал отново дебело да подчертая, че абортът е тежък гръх, защото слага край на един невинен живот. При това аз мога и трябва да потвърдя със същата сила, че не съществува никакъв гръх, който да не може да бъде достигнат и унищожен от Божието милосърдие, когато то открие едно разкяно сърце, молещо да бъде помирено с Отца. Нека всеки свещеник да стане водач, подкрепа и утеша в придржуващото на каещите се по този специален път на помирение.

По време на Извънредната юбилейна година на милосърдието аз призах на върващите, които по различни причини посещават често черквите, обслужвани от свещениците на Братството „Свети Пий X“, възможност да получат валидно законно оправдение на своите грехове според тайнството.^[15] За пастирското благо на тези върващи и разчитайки на добрата воля на техните свещеници, та пълното общение в Католическата църква да може да бъде възстановено с Божията помощ, постановявам моето собствено решение тази възможност да бъде удължена във времето отвъд юбилейния период до ново разпореждане, та свещенодействащият знак на помирението чрез прошката на Църквата да не липса никога на никого.

**Превод Йорданка ГЬОКОВА
(Следва)**

[1] Свети Августин, Тълкование на Евангелието от свети Йоан, 33, 5.

[2] „Пастирът“ на свети апостол Ерм (един от седемдесете - б. р.), XLII, 1-4.

[3] Срв. Апостолическо настърчение Evangelii gaudium (2013), 27.

[4] Римски литургийник, III неделя от Великия пост.

[5] Пак там, Предисловие за VII неделя през годината.

[6] Пак там, II евхаристична молитва.

[7] Пак там, Обред на причестяване.

[8] Римски обредник, Покаяние и помирение, 85.

[9] Римски обредник, Тайнство за болните, 112.

[10] Срв. II ватикански събор, конституция Sacrosanctum Concilium, 106.

[11] Срв. II ватикански събор, догм. конституция Dei Verbum, 2.

[12] Апостолическо настърчение Evangelii gaudium, 142.

[13] Срв. Бенедикт XVI, Постсинодално апостолическо настърчение Verbum Domini (2010), 86-87.

[14] Срв. Писмо за индулгенциите по повод Извънредната юбилейна година на милосърдието, 1 септ. 2015 г.

[15] Пак там.

Скъли папа Франциск,
Когато беше дете, обичаше ли да танцуваш?

Прайла, на 6 години, от Албания

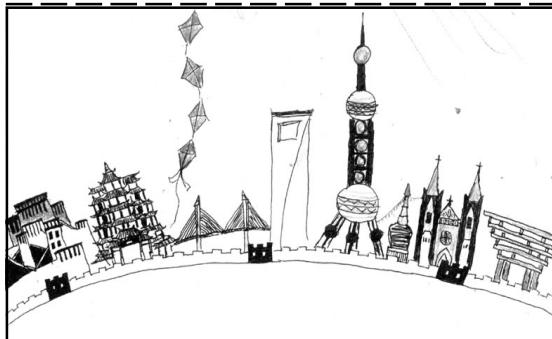
Изключително много, скъла Прайла!

Наистина много! Обичах да излизам с други деца и да играем на „Ринги, ринги, рае“. Освен това танцувахме нашите традиционни танци от Аржентина. Много сме се забавлявали! А после, когато бях млад, обичах да танцува танго. Много ми харесва този танц. Знаеш ли, танцуващото е израз на радост и щастие. Когато си тъжна, не ти се танцува. Обикновено младите хора имат едно голямо предимство - те са щастливи. И по тази причина, когато си млад, танцуваш и изразяваш радостта в сърцето си. Дори и великият цар Давид е танцувал. Той е направил град Иерусалим столица и е занесъл Кивота на завета там с тържествена процесия. А след това е започнал да танцува пред Кивота. Не се е притеснявал дали е редно или не. Забравил е да се държи като цар и е танцувал като малко дете! А когато неговата съпруга царица Михала го видяла да скача и да танцува, тя му се скарала и се начу-

мерила в сърцето си. Тя страдала от прекалена сериозност. Наричам това „синдрома на Михала“. Хората, които не умелят да изразяват радостта си, винаги гледат да са сериозни. Танцуващите сега, деца, за да не бъдете прекалено сериозни, когато пораснете!

Франциск

Ваше светейшество,
Моят дядо, който не е католик, но и не иска да прави лоши неща, ще отиде ли на небето, когато умре? Искам да кажа, ако човек никога не се изповядва, колко голям грях трябва да извърши, за да отиде в ада?

Бог да Ви благослови!

Иван,
на 13 години, от Китай

Скъли Иване,
Иисус толкова много ни обича, че желае всички ние да отидем на небето. Божията воля е всеки човек да бъде спасен. Иисус ходи редом до нас до последния ни дъх, за да бъдем с Него завинаги. Помни, че нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. Например някои хора си мислят, че ако не следват всяко едно правило на Църквата до последната запетайка, автоматично ще отидат в ада. А всъщност Иисус е близо до нас през всички дни от живота ни - чак до последния ни миг, за да ни спаси. Една жена веднъж отишла при свещеник на име Жан-Мари Виане. Той бил пастир на енорията в град Арс във Франция. Жената плачела, понеже мъжът ѝ се самоубил, скачайки от мост. Била отчаяна, защото мислела, че той със сигурност се е озовал в ада. Ала отец Жан-Мари, който бил светец, и отговорил: „Виж между моста и реката. Там е Божията милост“.

Франциск

Из книгата „Скъли папа Франциск“. Папата отговаря на писма от деца по света“, изд. Нова българска медийна група холдинг, София, 2016 г.

Скъли папа Франциск,
Щом като Бог ни обича толкова много и не иска да страдаме, защо тогава не е победил дявола?

Александра, на 9 години, от Перу

Скъла Александра,
Бог вече е победил дявола. Това стана на Кръста. Победил го е, но по Негов си начин. Дяволът е губещ и вече е надвзит. Знаеш ли как изглеждат змейовете? Имат много дълга опашка. И когато някои ги убие, опашката им продължава да се гърчи известно време. Това, кое то се е случило с дявола, прилича на победата над голем и страшен змей, който вече е бил сразен и убит. Дългата му опашка продължава да трепери и дори може да нарани някого. Може да си виждала същото при гущерите, когато им се откъсне опашката. Въпреки че вече не е част от тялото, тя продължава да се извива. Смъртта на Иисус е победа над смъртта. Дяволът губи. Никога не го забравяй! Той е като голям змей или като опасен динозавър, чиято опашка продължава да потрепва, въпреки че вече е убит.

Или пък си го представи по следния начин: дяволът е като куче, което е вързано на каишка, но продължава да джавка и да ръмжи. Ако не се приближаваш до него, няма как да те ухапе.

Франциск

ЧАСТ ТРЕТА

Животът в Христос

Раздел първи

Призванието на человека:

Жivot в Духа

Глава трета

Божието спасение:

Законът и благодатта

Член 1

Нравственият закон

III. Новият, или Евангелският закон

1973 Освен заповедите Новият закон включва Евангелските съвети. Традиционното разграничение между Божите заповеди и Евангелските съвети се установява по отношение на любовта, съвършенство на християнския живот. Заповедите са предназначени да отстранят това, което е несъвместимо с любовта. Съветите имат за цел да отстранят това, което дори без да противоречи, може да бъде пречка за развитието на любовта (Вж. SANCTUS THOMAS AQUINAS, Summa theologiae, 2-2, q. 184, a. 3; Ed. Leon. 10, 453-454).

1974 Евангелските съвети проявяват живата пълнота на любовта, жадуваща да дава все повече. Те удостоверяват нейния устрем и подтикват духовната ни готовност. Съвършенството на Новия закон се състои предимно в предписанията на любовта към Бог и ближния. Съветите сочат по-преки пътища, по-удобни средства за изпълнението им и се прилагат според призванието на всеки:

„Бог не иска всеки да съблюдава всички съвети, но само онези, които са подходящи според различието на хората, на времената, слuchайте и силите, така както любовта го изисква; защото тя е като царица на всички добродетели, на всички заповеди, на всички съвети, с една дума - на всички закони и на всички християнски дела, дава на всички и на всеки място, реда, времето и ценността“ (SANCTUS FRANCISCUS DE SALES, Traité de l'amour de Dieu, 8, 6: Oeuvres, v. 5 (Annecy 1894).

Накратко

1975 Според Писанието Заветът е бащинско послание на Бог, което сочи на човека пътищата, които водят до обещаното блаженство, като премахва пътищата на зло.

1976 „Законът е нареддане на разума за общото благо, дано от този, който е натоварен за общността“ (SANCTUS THOMAS AQUINAS, Summa theologiae, 1-2, q. 90, a. 4, c: Ed. Leon. 7, 152).

1977 Христос е завършек на Закона (Вж. Рим. 10, 4). Единствен Той поучава и дава Божията правда.

1978 Естественият закон е участие в Божията мъдрост и доброта от страна на човека, създаден по образ на Създателя. Той изразява достойнството на човешката личност и съставя базата на нейните права и основни задължения.

1979 Естественият закон е неизменен и постоянен в хода на историята. Правилата, които го изразяват, са общовалидни. Той е необходима основа за изграждането на нравствени норми и граждански закон.

1980 Старият Завет е първият етап на богооткровения закон. Неговите морални предписания са обобщени в Десетте Божи заповеди.

1981 Законът на Моисей съдържа много естествено досъпни за разума истини. Бог ги е открил, защото хората не успявали да ги прочетат в сърцето си.

1982 Старият Закон е подготовка към Евангелието.

1983 Новият Закон е благодатта на Светия Дух, придобита от вярата в Христос, действаща чрез любовта. Тя се изразява предимно в Нагорната проповед на Господ и ползва тайнствата, за да ни предаде благодатта.

1984 Евангелският Закон изпълнява, превъзхожда и води до съвършенство Стариия Закон: обещанията му за блаженство в Небесното царство, неговите заповеди за коренно преобразуване на действията и сърцето.

1985 Новият Завет е Законът на любовта, Законът на благодатта, Законът на свободата.

1986 Освен посланията си Новият Завет съдържа евангелските съвети. „Светостта на Църквата е поддържана специално от многобройните съвети, които Господ предаде за съблудаване на Своите ученици в Евангелието“ (CONCILII VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 42: AAS 57 (1965) 48).

Член 2

Благодат и оправдание

I. Оправдание

1987 Благодатта на Свети Дух има силата да ни оправдае, т.e. да измие греховете ни и да ни приобщи към Божията правда чрез вярата в Иисус Христос (Вж. Рим. 3, 22) и чрез Кръщението (Вж. Рим. 6, 3-4):

Ако пък сме умрели с Христос, вярваме че и ще живеем с Него, знаейки, че Христос, веднъж възкръснал от мъртвите, вече не умира: смъртта вече няма власт над Него. Колкото до това, че Той умря, умря веднъж за греха; а колкото до това, че живее, живее за Бога. Тъй и вие считайте себе си мъртви за греха, обаче живи за Бога в Христа Иисуса (Рим. 6, 8-11).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Пакистан Нападения за земите на християните

Краят на 2016 г. не донесе добри новини за християните в Пакистан, които в редица случаи са жертва на заплахи и насилия. Поредният драматичен епизод потвърди несигурността, сред която са принудени да живеят милионите християни в Исламската република.

По информация на агенция Fides в християнското селище в Сукур, в южната провинция Синдх, на 31 декември двайсетина въоръжени мъже - някои цивилни, а други с полицейска униформа - се появили в селището и нанесли побой и заплашили всеки, който им излязъл на пътя.

Целта на акцията била да се обезкуражат законните собственици да останат по земите си, за да могат безскрупулни латифундисти да си присвоят незаконно терените със съгла-

снето на местните власти и сили на реда. Пред това пред същите християни се явили непознати лица, които показвали фалшиви документи, претендирали за собствеността върху земята.

След случилото се някои от потърпевшите подали жалби в полицията, а хиляди християни манифестирали пред градския Press Club, за да запознаят световното обществено мнение с трудните условия, при които са принудени да живеят.

Младежка среща в Рига

39-ата европейска младежка среща на общността Тезе се състоя в столицата на Латвия от 28 декември 2016 г. до 1 януари 2017 г. Младите хора от 18 до 35 години се събраха за редовната си „новогодишна“ среща в Рига по покана на Църквите в Латвия, подкрепени от гражданските власти. Поканата бе подписана от лутеранския архиепископ, от католическия архиепископ, от православния митрополит и от епископа на съюза на Латвийските баптистки църкви. Преди срещата президентът на страната Раймондс Вейонис бе призовал: „Нека бъдем готови да отворим вратите на къщите си както и сърцата си на тези поклонници“. Младите бяха приветствани от християнските общности и приютени от жителите на Рига и околните селища. За първи път домакин на подобна проява бе държава, част от бившия Съветски съюз.

Поздравления и напътстващи слова бяха получени от папа Франциск, от Вселенския патриарх Вартоломей I, от Иларион, митрополит Волоколамски, председател на отдела за външни църковни отношения към Московската патриаршия, от Кентърбърийския архиепископ Джъстин Уелби, от генералния секретар на

По www.taize.fr

Тя се втечнява три пъти годишно - в първата събота на май; на 19 септември - годишнината на патронния празник на светец, и на 16 декември - годишнината от изригването на вулкана Везувий през 1631 г. Чудото с кръвта се случва всяка година от 1389 г. насам.

Кратка история - свети Януарий е бил епископ на Неапол през III в., когато християните са били жестоко преследвани от римския император Диоклециан. Избити са 3500 последователи на Исус, а Януарий е обезглавен. Легендата разказва, че кръвта на светецата била събрала след неговата смърт от жена на име Еузебия. Съхранявалася се е дълго време скрита в катарамби и станала обект на особена почит и преклонение сред вярващите. През XIV в. в района е по-

Исидоро Сорсано е провъзгласен за блажен

На 21 декември папа Франциск одобри осем декрета на Конгрегацията за делата на светците, сред които е и декретът за обявяване за блажен на божия слуга Исидоро Сорсано (1902-1943), инженер, който се присъединява към Опус Деи през 1930 г. По този повод монс. Фернандо Окарис, генерален викарий на прелатурата и в момента неин ръководител след кончината на монс. Хавиер Ечевария, е казал: „Това е момент на особена радост и благодарност към папа Франциск, който идва точно когато в Опус Деи изпитваме мъка заради загубата на нашия скъп прелат“. Той е обяснил, че Исидоро Сорсано е пример за трудолюбие и за всеотдаен дух в професионалната работа, за голяма чувствителност спрямо социалната справедливост; човек с голяма почит към Евхаристията, със силна вяра в Бог и с особено внимание към нуждаещите се.

А постулаторът на делото монс. Хосе Луис Гутиерес в интервю изтъква голямата вяра на Исидоро и го сочи като пример за работниците. Той отбележава, че мълвата за светостта му е доста разпространена - за делото му са получени над пет хиляди свидетелства за помощ, приписвани на неговото застъпничество, и призовава да се използва тази нова стъпка към неговата беатификация за измолвване на нови чудеса чрез застъпничеството на Исидоро.

Исидоро Сорсано е роден в Буенос Айрес, Аржентина, на 13 септември 1902 г. Три години по-късно семейството емигрира в Испания. В гимназията се запознава и сдружава с Хосемария де Балагер, която след време основава Опус Деи. Постоянно укрепва вярата си с молитва и братолюбиви дела. През 1927 г. се дипломира като инженер и започва работа в Ка-

дис, после в Малага. Но в духовно отношение продължава да търси своя път. През 1930 г. Хосемария де Балагер му обяснява посланието на Опус Деи - да се търси светостта във и чрез професионалната работа и изпълнението на всекидневните задължения, и Исидоро се включва в организацията. Неговите подчинени го ценят като справедлив човек, готов винаги да помогне.

По време на Гражданската война в Испания подпомага мнозина с храна и духовно придвижване. Въпреки тежките условия и гоненията осигурява на Хосемария и на други свещеници хляба и виното, необходими за литургиите, отс-

тическите трудности.

В началото на 1943 г. му поставят диагноза злокачествена лимфогранулоза. Понася болезнените страдания, оставяйки се напълно на Божията воля. Умира на 15 юли същата година.

Хосемария Ескрива де Балагер край леглото на болния Исидоро

лужвани в нелегалност, дава причастие на бежанците. Той успява да помогне по-лесно на хората, тъй като по документи се води чужденец. Независимо от това е можел да бъде арестуван и дори екзекутиран, ако е бил заловен да съдейства на върващите.

След края на тази война започва работа в Националната компания на западните железници, Хосемария го назначава за администратор на делата, свързани с апостолската дейност на Опус Деи. Той изпълнява задълженията си с готовност, смирение и без да изпитва сериозни безпокойства от

информационният процес относно живота и делото на Исидоро се води в периода 1948-1961 г. Свидетелство дават 71 души, сред които свети Хосемария де Балагер. Блаженият Павел VI и свети Йоан-Павел II променят нормите на процесите за обявяване на блажен и светец и през 1993-1994 се провежда допълнителен процес. Конгрегацията за делата на светците обявява и двата процеса за валидни. След съответните процедури се стига до 21 декември 2016 г., когато папа Франциск одобрява публикуването на декрета.

[По opusdei.org/es](http://opusdei.org/es)

Невтечената съсирана кръв на свети Януарий веща природни бедствия през 2017 г.

На 16 декември 2016 г. съсираната кръв на свети Януарий не се втечи и хилядите богомолци в катедралата в Неапол напуснаха храма тъжни, разтревожени и разочаровани. Приеха това като лоша поличба за войни, глад, болести и природни бедствия, а по този повод световните медии говорят дори за апокалипсис и край на света през 2017 г.

Архиепископът на Неапол Крешенцио Сепе се обърнал към богомолците: „Не трябва да мислим за бедствия. Ние сме хора на вярата и трябва да продължим да се молим“.

Съсираната кръв на свети Януарий се съхранява в малка стъкленица в криптата на неаполитанска катедрала.

троен параклис с името на светец, където са били положени неговите тленни останки и стъкленицата с кръвта му. Оттогава (1389 г.) кръвта на свети Януарий се втечнява три пъти годишно. Според повериета, ако кръвта не се втечи, това е лоша поличба.

Големи беди са се случвали в годините, в които кръвта не се е втечнявала. В по-новата история - през септември 1939 г. започва Втората световна война; в периода 1940-1944 г. Неапол понася около 200 въздушни удара и

дава между 20 и 25 хиляди жертви. През 1943 г. Италия е окупирана, а в Неапол върлува холера. През 1980 г. земетресение в Италия с магнитуд 6.5 по Рихтер взема 2914 жертви; 8848 са ранените, а 280 хиляди души остават без дом.

И един скорошен куриозен случай - при свое посещение в Неапол папа Франциск взел стъкленицата в ръце, целунала я и кръвта тутакси се втечила, след което Светият отец казал шеговито: „Сан Дженоаро обича папата“. Тя се втеч-

нила и при посещението на папа Пий IX през 1848 г., но същото не се случило при папите Йоан-Павел II през 1979 г. и при папа Бенедикт XVI през 2007 г.

Позовавайки се на нестанилото чудо с втечняването, на пророчество на равина Юда бен Самуел от XII век, на магнитни инверсии, използвайки цифата 7, Откровението на свети Йоан и астрономически наблюдения, някои християни твърдят, че съвршкът на света ще започне на 21 август 2017 г. с пълно сълнчево затъмнение и ще приключи след седем години - през 2024 г.

Вярващите трезвомислещи християни не приемат подобни предсказания, а се вслушват в предупреждението на Христос - бъдете готови и будни за онъ ден и час, който никой не знае, нито небесните ангели, нито Син, а само Отец (виж Мк. 13, 24-32).

Петър КОЧУМОВ
(по световната преса)